

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol strani
Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Branitelji grozodejstev v Mehiki.

Mehika je že več kot 20 mesecev pozorišče velikih grozodejstev. Predmet, in sicer trpeči predmet teh grozodejstev so verni katoličani, zlasti katoliški duhovniki. V tej ameriški državi se vrši pravcato preganjanje kristjanov, ki je podobno onemu iz prvih stoletij krščanstva, ter ga v marsičem nadkriljuje.

Preganjanje katoliške Cerkve v Mehiki.

Lovijo in zapirajo se duhovniki samo radi tega, ker so duhovniki in ker se nočejo izneveriti visokim nalogam in dolžnostim svojega poklica. Če policijski organi ali njihovi špijoni zalotijo kakšnega duhovnika pri opravljanju daritve sv. maše ali pri delitvi sv. zakramentov, ga takoj odvedejo v zapor, odkoder vodi samo ena pot, in sicer tista, ki vodi na morišče. Zadostuje samo fotografija prvega sv. obhajila, ki ga duhovnik deli otrokom, da dotičnega duhovnika zaprejo in obsodijo na smrt.

V Mehiki se ponavljajo prizori, ki so se dogajali v katakombah, kamor so se v prvih krščanskih stoletjih za časa preganjanj zatekli kristjani, da morejo prisostovati službi božji. Vdrli so med nje vojaki ter pograbili vse, katerim se ni posrečilo najti zavetja na kakšnem varnem in skritem kraju. Usodo teh starih kristjanov delijo sedaj katoličani v Mehiki. Delijo njihovo usodo ter so jim tudi slični v čednostih, zlasti v zvestobi do vere in cerkve in v ljubezni do Boga. »Živel Kristus Kralj!«, to je geslo, s katerim na ustnicah umirajo katoličani v Mehiki: duhovniki, možje, žene, mladeniči, celo tudi nedoletni otroci.

Nasilstva, ki jih v Mehiki nad katoliško cerkvijo izvršuje protiversko framaonstvo in z njim združeni boljševizem, so sramota za sedanjo dobo, ki se ponša s tem, da je doba kulture, svobode in napredka. Značilno je, da ravno tisti krogi v Evropi in v Ameriki, ki smatrajo svobodomiselnost, kulturnost in naprednost kot svojo patentirano lastnino, dogodke v Mehiki ali zamolčujejo, ali pa olepšujejo. Časniki teh krogov stavljajo svoje predele na razpolago mehikiškemu tiranu predsedniku Callesu, da v javnosti očrni tiste, katere krvavo preganjanja, zatira in ubija.

»Jutro« objavlja obrambo Callesa.

Ljubljansko glasilo samostalne demokratske stranke in z njo združene Radičeve stranke ni nikdar izgovorilo besede v obrambo trpinčenih in preganjanih

katoličanov v Mehiki. Njemu so pri srcu tisti, ki se z njimi surovo postopa v beogradski Glavnjači, za preganjanje in morenje v Mehiki pa njegovo človekoljubno srce nima ni enega jačjega utripa. Nasprotno njegovo za kulturo vneto in v čistem človekoljubju se topeče srce se ogreva za nasilnika Callesa in njegovo postopanje proti katoliški cerkvi, ki ga imenuje »tako zvano preganjanje«. Zato je »Jutro« v svoji številki dne 13. aprila objavilo obrambo, ki jo je Calles dal priobčiti v angleškem listu »Daily Express«.

Callesova obramba je za njega največja obtožba. Calles priznava, da je mogoče, da je bil tu in tam res ustreljen kakšen duhovnik, vendar pa se je to dogodilo v odprtem boju, to je tam, kjer se je duhovščina udeleževala bitk z orožjem. Drzna laž je to, ki je nje spogoben samo kak framaon in boljševik. Duhovniki, ki so bili zaprti in ustreljeni, so to pretrpeli ne radi tega, ker so se udeleževali bitk z orožjem, marveč radi tega, ker so hoteli ostati duhovniki, ker so čitali sv. mašo v zasebnih hišah ter delili vernikom sv. zakramente. Kako brezstidno Calles zanika in laže, se vidi iz njegovega poročila samega. Najprej izjavlja, da je mogoče, da je bil kak duhovnik ustreljen; potem dostavlja, da število takih duhovnikov ni dognano; naposled priznava, da je to število zelo skromno, ker znaša samo 50 mož. Kakor da bi 50 umorjenih duhovnikov bilo tako malo število! Pa bilo jih je več, bilo jih je 150 in še več. Kaj pa je s tistimi množicami katoličanov, ki jih je Calles dal umoriti po svojih vojaki? Kdo bi jih preštel?

Calles izjavlja, da hoče on, ne pa cerkev in njeni verniki, določiti, koliko duhovnikov smejo verniki imeti in v kakšnem oblačilu smejo duhovniki hoditi med vernike. Vse cerkveno premoženje, ki je bilo namenjeno za vzdrževanje šol, bolnišnic in sirotišnic, vse je država zaplenila, oropala vse cerkve. In Calles se spričo tega še drzne govoriti o premoženju cerkve v Mehiki!

Z obrambo Callesa je »Jutro« spet pokazalo svoje globoko krščansko srce. — Kdor zagovarja slaba dejanja, postane s tem sokrivec. Kdor objavlja obrambo preganjanja kristjanov, razkriva s tem svoje tajne želje, ki počivajo na dnu njegovega »krščanskega srca«. Ako bi naši liberalci imeli priliko in moč, ali ne bi sami začeli vršiti dejanja, katera zagovarjajo, ko se vršijo v Mehiki?! Razkrili

ste se, in sicer do golega, vi dobri katoličani iz samostalne demokratske in Radičeve stranke, ki vam je »Jutro« glasilo in vodilo.

Po končani seji v posojilnici, kjer so možje naši znanci reševali prošnje za posojila, so še malo posedeli in načelnik je načel debato o posojilu, ki ga država najema v Angliji.

»Kaj mislite, možje, 50 milijonov funtov, to je 13 milijard dinarjev našega denarja, misli najeti naša država v Angliji! Kaj sodite vi o tem?«

Gospodar je prvi izpregovoril: »Prvo je treba povdariti, da je predvsem zelo veselo dejstvo to, da ima naša država danes v Angliji in v Ameriki toliko kredita, da jim ti ljudje, ki dajejo denar le zanesljivim državam, ponujajo tako visoko svoto!«

»Pa jih ne slišiš nasprotnikov, kako ti javkajo in vpijejo zoper to posojilo!«

Bivši radičevce je imel pretekli teden obisk, in ga je liberalni učitelj skušal pregovoriti ravno zaradi posojila, da naj zapusti zopet vrste SLS.

»Poznamo te nasprotnike! To-le ti povem, da jih boš poznal! Nam neukim ljudem vpijejo, kako bo to posojilo državi škodilo, izobraženim meščanskim krogom pa, ki bi jim tega ne verjeli, govoričijo, da do posojila itak ne pride, ker ga bo Italija preprečila. Italija je pa danes taka naša prijateljica, da nam nič drugega ne želi. Če je torej zoper posojilo, je jasno kot na dlani, da je potem posojilo za nas dobro! Angleži tudi ne bi potem pustili Mussoliniju, da bi tako sline cedil po naših krajih, kjer bi bil založen angleški denar!«

»Toda pogoji so sramotni! Pucelj pravi, da homo postali — zamorci, sužnji, zaradi tega!«

»Pucelj že ve, kako je biti v sužnosti, saj do danes še ni bil samostojen, preje je bil odvisen od Žerjava, pozneje od Radiča, danes pa je od obeh! Toda pogoji pa končno le niso tako hudi: Stare dolgove z Anglijo je treba urediti državi kot tudi onim velepodjetjem, ki so na Angleško dolžna, to je pravilno. Naš denar mora postati stalne vrednosti kot zlato in se njena vrednost ne sme izpreminjati. Tudi to je zelo dobro. — Posojilo se mora uporabiti za dvig produkcije, da se bo več pridelalo, da se bo lažje prodajalo. Zato se mora posojilo uporabiti za zboljšanje zemlje, za regulacijo rek in potočkov, za ureditev cest in železnic, za nove

trtne nasade, za nove mostove itd. En del pa se bo uporabil za to, da se za stalno upostavi vrednost našega dinarja. Da pa hočejo Angleži svoj denar zavarovati, je pa jasno, saj ga nihče ne meče brezglavo v Dravo!»

»In Hrvati? Ali niso ti zoper posojilo«, je vprašal načelnik.

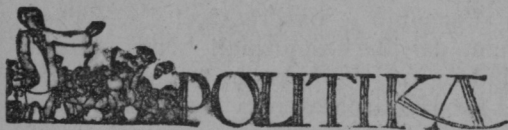
»Hrvatje niso v vladi. Treba pa je, da tudi oni na neki način pristanejo na posojilo. Zato je bila ona konferenca v Zagrebu. Tu so hrvaški gospodarski krogi pristali na posojilo. Dali so namreč ministrom navodila, kako naj se posojilo uporabi, s tem pa so seveda tudi odobrili, da se naj posojilo najame.«

»Pa bo Slovenija tudi kaj dobila od tega posojila?« je nadalje povdaril načelnik, ki je dobro vedel, da Slovenijo le tedaj poznajo v Beogradu, če je SLS — v vladi.

»Bo gotovo dobila! Zastopniki mari-borske oblasti so predložili posebno spomenico finančnemu ministru, da se nujno potrebuje od tega posojila potrebne svote za regulacijo Mure, Drave, Save in Savinje, za ureditev železniških zvez, za ceste in mostove kot tudi za obnovitev naših vinogradov. Upamo, da bomo še tedaj mi v vladi, pa bomo gotovo Sloveniji priborili potrebne svote!«

Radičevac je končno pripomnil: »Jaz pa že vnaprej vem, kaj bodo tedaj nasprotniki govorili. Rekli bodo, da so vse to oni dosegli. Saj zdaj isto lajno gonijo glede dohodnine. SLS je dosegla, da se je potom zakona odpravila dohodnina z letom 1929 popolnoma, letos pa da se je zvišala svota od 6000 na 12.000 dinarjev in s tem so skoro vsi kmetje že zdaj dohodnine prosti. Pucelj in Žerjav si zdaj pa to lastita!«

»Ta dva bosta sčasoma, če bosta vse za sluge SLS nase jemala, še »klerikalca« postala«, je načelnik šaljivo končal razgovor.

V NAŠI DRŽAVI.

Velikonočni prazniki, ki jih pravoslavni sedaj praznujejo, so prinesli tudi v politiki zatišje. V Beogradu sta le dva ministra in to dr. Korošec in dr. Šumenkovič. V raznih časopisih pa so vodilni politiki dali daljše izjave, s katerimi hočejo vplivati na javnost tudi med prazniki.

Radič hoče v vlado. Radič je silno nestalen politik, danes blagoslavlja, kar je včeraj preklinjal. Tako je v velikonočnih številkah beograjskih listov podal izjavo, da se bode vlada sestavila na ta način, da bodo notri radikali pa radičevci, poleg tega pa seveda mora ostati v vladi tudi — dr. Korošec.

Najbolj hud je na Davidoviča, ki ga zmerja za janičarja. Njegove izjave se povsod žaljivo razlagajo. Kakor pa vse kaže, bo ostalo pri tem, da bo Radič hotel v vlado, pa ne bo preveč gladko šlo, če bo sploh šlo!

Posojilo dobimo. Ker vsi gospodarski krogi, posebno še zastopniki kmetskega stanu, naravnost silijo vlado, da čimprej zaključi z najetjem posojila, je šel poseben odposlanec v London, da vse

potrebno pripravi, da se posojilo podpiše in prvi del že dne 15. maja t. l. tudi izplača. Napor opozicije, ki gre v tem slučaju na rovaš velike škode za državo SHS, ni mogel zlomiti vlade, niti ni mogel zmešati gospodarskih krogov, pač pa je te »državotvorce« pokazal v pravi luči, to je, da so dejansko res protidržavni in protinarodni.

Radikalni nezadovoljneži, ki slučajno sedijo tudi v izvršilnem odboru radikalne stranke, bi radi ta svoj vpliv izrabili proti Vukičeviču in njegovi vladi: Ti so tako pozno prišli s tem nastopom, da je prepozno. Poleg tega pa radikalna stranka in njeni pristaši vidijo, da ti nezadovoljneži gonijo le svojo osebno politiko, zato je njihov nastop v javnosti njih same osmešil. Vukičevič v njihovih okrajih pripravlja odločen odgovor, po katerem jih bo še glava bolela.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Napad na italijanskega kralja Viktor Emanuela preteklo sredo v Milanu je dogodek, o katerem se govori po celem svetu. Napad se je izvršil tako-le: Kralja je Mussolini povabil, da naj otvori milanski velesjem. Kralj se je odločil, da bo to storil. Ker je bilo to nekaj izrednega, je jasno, da se je o tem že prej mnogo govorilo. Mussolini je izvedel tudi to, da se napad na kralja pripravlja, vendar kralja o tem ni obvestil. Določeno je bilo, da pride kralj točno ob 10. uri dopoldne na trg Julio Cezare, odkoder je vhod na velesjem. Kralj pa se je zakasnil. Točno ob desetih pa se je zgodilo nekaj drugega. Na trgu je nenadoma grozovito počilo, nastal je med množico krik in vik — eksplozija je peklenski stroj, to je aparat, ki ob določeni uri doteče in vžge smodnik ali dinamit. Peklenski stroj je bil skrit v — cestnem svetilniku. Eksplozija je povzročila strašno zmešnjavo med množico, posebno še, ker je bilo veliko ljudi od izstrelkov ranjenih, do 15 celo na mestu ubitih, ponajveč ženske in otroci. Ljudstvo se je razletelo na vse strani, kralj je sicer otvoril sejem, a bil je izredno razburjen. — Mussolini pa je bil tudi razburjen. Posebno še, ker so prišla poročila, da so pripravljali napad tudi na njega, pa so še pravočasno našli bombo na tiru, kjer bi se on moral peljati, pa on se je odpeljal z avtom. — Prve govornice, kdo da je kriv, so se obrnile na one kroge v Italiji, ki so dali mirno in nekaznovano umoriti poslanca Mateotija, pa nekega župnika v južni Italiji, ki so organizirali razne atentate na opozicijo. V zvezo s tem so nekateri listi spravljali celo Mussolinija samega, ker je znano, da je veliko nasprotstvo med njim ter kraljem, da sta se Mussolini in prestolonaslednik že celo dvobojevala itd. itd. Vendar dokazov za take trditve ni videti. Posebno še, ker Mussolini osebno vodi preiskavo in je dal že nad 8000 oseb zapreti v ječo. Zaprti pa so pred vsem nasprotniki fašizma, ki so bili in so še na strani kralja. Pravega napadalca seveda niso našli. Nekaj ljudi so sicer že čisto določeno obdolžili, vendar se pa ne more najti sled, ki bi peljala do pravega krivca, pa to kljub temu, da se Mussolini sam prizadevuje. — Posledice tega napada bodo šele prišle v javnost. Dose-

daj se ve le toliko, da se je v vojaški kasarni v Milanu razpočila tretja bomba, kar pa italijanski krogi prikrivajo. Na splošno niso smeli časopisi v Italiji o teh dogodkih pisati kaj drugega kot to, kar je Mussolini narekoval. — Te bombe, pa da jih je položil kdo iz te ali iz druge strani, so bile položene iz političnih vzrokov. Bomba je pa v politiki zadnje sredstvo, potem pride boj na nož. Če pride v Italiji do tega že zdaj takoj, ni še vidno. Vidno je le, da pride in da je Mussolini svoji domovini — nesreča!

Revolucija na Grškem. Zadnji čas se je poročalo, da se je zaprla meja med Grčijo in Jugoslavijo. Res se je, a le za kratko. Šlo je namreč za to, da niso mogli iz Grčije pobegniti v Jugoslavijo zarotniki, ki so pripravljali revolucijo. Več visokih častnikov je romalo v zapor.

Kaj bo še v Rumuniji? Da je v tej državi težek političen položaj, je razumljivo. V zunanji politiki — popolen neuspeh, v notranji politiki vse v neredu, ni pravega vladarja, ni močne vlade, — vse to so dejstva, ki potiskajo Rumunijo v nesrečo. Nekateri iščejo rešitev v tem, da bi se Rumunija in Ogrska združili v eno državo. Je pa to nekaj nesmiselnega, ker so med obema državama velika nasprotstva.

Poljska zoper Slovane. Zadnji čas prihajajo poročila, da se poljska država postavlja na stališče Italije in zunanji minister Zaleski je imel te dni razgovor z Mussolinijem. Vendar bo Poljska prišla vsled mejaštva na Češko in Rusijo zaradi neslovanstva, vsled mejaštva na Nemčijo pa zaradi italijanskega prijateljstva vobče v neprijeten položaj. Ker pa na Poljskem tudi vlada tak diktator, kot je v Italiji Mussolini, to je general Pilsudski, je verjetno, da jih enako početje napravlja prijatelje.

Boj za svobodo Egipta se začasno vrši še vedno na papirju, a tu vedno hujše. Anglija bo morala popustiti.

Turčija postaja moderna. Turška vlada je proglasila, da so vse vere v Turčiji in ne le mohamedanska, enakopravne. Spominjamo ob tej priliki, da so mohamedanci med svetovno vojno takorekoč poklali polmilijonski armenski katoliški narod.

ZA NEDELJO Za dobrim Pastirjem!

Kmalu po postnem času, v katerem smo imeli pred očmi trpečega Kristusa, obhaja Cerkev nedeljo dobrega Pastirja. Ta nedelja in postni čas sodita kaj dobro skupaj.

Nedelja dobrega Pastirja nam tako jasno kaže pomen in namen Kristusovega trpljenja. V svojem trpljenju je Kristus izvršil, kar je rekel o dobrem pastirju, da »da življenje za svoje ovce« zato »da bi imele življenje, da bi ga imele obilneje.« Kristus pretrpi ono neizmerno morje trpljenja, da bi ljudje, ki so bili kakor izgubljene ovce, zopet imeli pot k pravemu življenju, k življenju, ki osreči človeka že tukaj in mu pripravi večno srečo.

Nedelja dobrega Pastirja nam hoče klicati: »Za Jezusom, ki je dobri pastir!« Slišiš lahko večkrat: »Duhovniki s svo-

jimi pridigami in zahtevami hočejo ljudi samo varati in izkoriščati.« Ali so si duhovniki sami izmislili te nauke? Ali niso to nauki Jezusovi? Kako pa ne bi zapal Kristus, ki je vendar s svojim trpljenjem pokazal, da je dobri pastir, da ti hoče dobro. Teško se ti zdi živeti po naukih Kristusovih. Zahteva to žrtve, včasih zelo velike. Ali ni Kristus, ki te kliče za seboj, pa največ storil in žrtvoval za tvojo dušo? Ko je šel kralj Aleksander Veliki s svojo vojsko skozi vročo iransko puščavo, je njega in vojake mučila silna žeja. Nek vojak je našel v mali mlaki nekaj blatne vode in jo je prinesel kralju. Žalostno so gledali drugi vojaki, ko je kralj nastavljal k ustnicam čelado, v kateri je bila voda. A kralj ni pil, temveč je razlil vodo po tleh. Tu je vojake prevzelo neizmerno navdušenje in so začeli klicati: »Pelji nas, kamor hočeš! Nismo žejni, nismo utrujeni, dokler imamo takega kralja.« Da, je lepa, svetla življenjska pot, na katero nas kliče Kristus, težka, zahteva večkrat velike žrtve, a če vidimo, kako je Kristus sam šel po tej poti, če vidimo, koliko je on storil in žrtvoval, da bi nam zaslužil moč, da lahko hodimo po tej poti, moramo pač tudi mi govoriti: »Pelji nas, kamor hočeš! Nismo utrujeni, nič ne omagujemo, dokler imamo takega voditelja.«

A še tudi drugače hodimo za dobrim Pastirjem! Hodi za njim ti oče, ti mati in bodi dobri pastir tvojim otrokom!

Hodite za dobrim Pastirjem gospodarji, predstojniki in bodite dobri pastirji svojim podložnikom! Kako lepo je bilo včasih, ko so se gospodarji in predstojniki zavedali, da imajo veliko dolžnost tudi do duš svojih podložnih.

Hodimo za dobrim Pastirjem vsi drugi in bodimo dobri pastirji danes, ko toliko ljudi tava po krivi poti in drvi v svojo nesrečo!

Bodimo dobri pastirji z dobro besedo, izgovorjeno ob pravem času in na pravem mestu!

Bodimo dobri pastirji s pravim krščanskim življenjem, ki ga nosimo v svojih dušah!

K nekemu redovniku je prišel zvečer mož in ga je prosil, da bi po dolgih letih zopet lahko opravil spoved. »Kaj vas je pa pripravilo do tega«, vpraša duhovnik. »Moja žena«, odgovori mož. »Kaj vam je vendar povedala?« »Nič. Nikdar nič ni govorila o mojem izpreobrnjenju. Verna in pobožna je zvesto izpolnjevala svoje dolžnosti. Mirno in tiho je prenašala moje surovosti, bila je napram meni vedno ljubeznjiva in prijazna, to me je naposled le prijelo.«

Bodimo dobri pastirji z molitvijo! — »Molite eden za drugega, da bote rešeni«, pravi sv. pismo. Tako je molila sv. Monika za svojega izgubljenega sina. Tako je izpreobrnjen žid. Alfonz Ratisbone ustanovil posebno družbo redovnic, da molijo za izpreobrnjenje njegovih izgubljenih rojakov.

Bodimo dobri pastirji z žrtvami, ki jih trpimo za druge! Bila je mala deklica. V nedeljo zvečer je sedela pri materi in se učila za drugi dan. Tu pa pride prej, kot navadno, oče zopet iz gostilne pijan, razgrajajoč in preklinjajoč. Mati hitro odpelje deklico v drugo sobico, da ne bi še dalje gledala odurnega prizora. Drugi dan deklica pri obedu ne je nič. Zastonj

ji prigovarja mati, ne dotakne se žlice in vilic, prosi samo za košček kruha. Sedaj vzroji oče in zapove deklici, da pri priči začne jesti. A otrok se razjoče in pravi: »Ne smem, sem Bogu obljubila, da ne bom.« Oče ves razjarjen zahteva, da pove, kaj je s to obljubo. Naposled deklica pove, da je Bogu obljubila, da se bo drugi dan postila ob samem kruhu, kedar bo videla očeta pijanega. Mož je bil čisto poparjen, nekaj časa se je izogibal otroka, ni se mu upal pogledati v oči. Nekega jutra pa, ko je prišel iz cerkve, je rekel: »Otrok, radi mene se ti ni treba več postiti! Danes sem pri spovedi obljubil, da ne bom nikdar več pijan.«

Za dobrim Pastirjem mi-sami! Za dobrim Pastirjem z drugimi! Za dobrim Pastirjem gremo k svoji sreči.

Katoliška Cerkev hoče biti pravična — vsem! Varšavski škof Kakowski izdeluje štatistiko Nemcev, ki so v njegovi škofiji, da bi se jim oskrbelo dušeskrbje v njihovem materinem jeziku. Iz istega razloga pa izdeluje tudi škof Berning v Osnabrücku štatistiko Poljakov, ki so kot delavci naseljeni po njegovi škofiji.

Posvetitev severnega tečaja Kristusu Kralju. Italijanski general Nobile hoče v kratkem poskusiti svoj drugi polet z aeroplanom na severni tečaj. V vaticanski delavnici izdelujejo umetniški križ, ki ga bode generalu podaril papež, da ga pri svojem izletu spusti na severni tečaj. Križ ima napis, da naj se po njem severni tečaj posveti Kristusu Kralju. Generala bo na njegovem poletu spremljal tudi jezuit Gianfranceschi, ki bode opravil nad severnim tečajem sv. mašo.

Nasilje nad katoliškimi društvi v Italiji. V Italiji so se začeli razpuščati razna katoliška mladinska društva. Pri tej priliki so si zlasti v Kopru fašisti dovolili najogabnejša nasilja. Pri nekem duhovniku so zopet poskusili s starim fašistovskim zdravilom — ricinovim oljem. Tudi z nekaterimi ženskami so postopali na najsurovejši način. To dela fašizem, ki hoče veljati za nosilca največje kulture v Evropi!

Mehika. Protesti zoper mehikanskega samodržca Callesa so vedno glasnejši. V Nemčiji imajo v zadnjem času vsak praznik po vseh večjih mestih shode, na katerih protestirajo zoper postopanje, ki ga morajo trpeti katoličani v Mehiki. Tudi v nemškem državnem zboru je dr. Scheiber v imenu katoliških poslancev izjavil, da se ves kulturni svet zgraža nad krvočnostmi, ki se dogajajo v Mehiki. Kakor poročajo iz Amerike, je poslanik Zedinjenih držav Severne Amerike v Mehiki dobil od svoje vlade nalog, da skuša Callesa pridobiti, da bi se začel pogajati z Vatikanom in da bi končal kulturni boj.

NOVICE

Duhovniška vést. Duhovnim svetovalcem je imenovan g. župnik na Solčavi Miloš Šmid.

Iz seje ožjega odbora mariborskega okrajnega zastopa. Okrajni zastop letos v vseh delih mariborskega okraja žvrši

velika dela za zboljšanje cest in napravo novih cestnih zvez. Nadaljevala so bode zgradba nove ceste iz Sv. Petra čez Nebovo proti Sv. Marjeti. Načrti so že odobreni, komisija je dne 11. aprila na licu mesta vse ugotovila in sedaj se bode delo razpisalo. — Priprave za zgradbo nove ceste Dogoš—Hoče so v teku. Ravno tako je vse pripravljeno za preložitev strmega Rajzmanovega brega in za nadaljevanje ceste do Sv. Križa in za preddelela za preureditev ceste Limbuš—Pekre—Radvanje—Hoče. Pri teh zgradbah potrebuje okraj več delovodij. V seji se je sprejelo včasno službo kot delovodje Franca Kopše in Simona Horvat. Okraj prevzame oni del ceste, ki vodi skozi Kamnico. Preložil se bode strmi klanec na meji med Rošpohom in Kamnico. Stroške nosi občina in okraj. Tako bo dobil Maribor novo prijetno zvezo. — Občina Sv. Jurij ob Pesnici je zaprosila, da bi se napravila nova cestna zveza Sv. Križ—Sv. Jurij—Gornja Sv. Kungota. Tako bi bile po kratki črti zvezani Pesniška ter Dravska dolina čez Kozjak in Bresternico. Definitivno se bo o tej zvezi sklepalo, ko bo dograjena cesta Bresternica—Sv. Križ. — Na planinskem posestvu »Heinz« pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, ki preide v last okraja, bode prireditelj okrajni zastop vzorni pašnik za rejo bikov.

Važno za dekanijo Dravsko polje! Od 17. do 23. maja je v tej dekaniji birmovanje. Dečki in deklice, ki pojdejo k birmi, že sedaj naprošajo botre, oziroma botrice. Ti pa že premišlujejo, kako birmosko darilo je najlepše in nekaj zaleže. Nihče ne more ugovarjati, da je najlepši spomin na sv. birmo lep molitvenik, pa rožnivenec. Ker imate gotovo kaj pota v Maribor, vas botri in botrice vabimo, da si ogledate izredno bogato zalogo molitvenikov in rožnih vencev v Tiskarni sv. Cirila, Koroška cesta 5, ali Aleksandrova cesta 6. — V današnji številki je tudi cenik molitvenikov. Preglejte ga!

Zgodnja nevihta. V četrtek, dne 12. t. m., popoldan, je razsajala od Pohorja proti Dravskemu polju precejšnja nevihta. Med prvim grmenjem letošnjega leta je začela padati tudi toča.

Žrtev alkohola. V torek, dne 10. t. m., so iz Lendavskega potoka potegnili truplo fanta Jožefa Gjörkös iz Dolnje Lendave. Umrli je postal žalostna žrtev alkohola. Nekako pred dvema tednoma je bil v vinogradu in se je tam precej napil. Ko se je zvečer v temi vračal proti domu, mu je veter zagnal klobuk v vodo. On ga je hotel potegniti iz vode, pri tem pa je izgubil ravnotežje in se je zvrnil v potok. Dasiravno so ga na vse strani iskali, ga niso mogli najti. V torek, dne 10. aprila, ga je slučajno zagledala neka žena, nakar so truplo v prisotnosti komisije potegnili iz vode.

Lastnemu otroku prerezala vrat in sebi zasadila nož v srce. Natakarjeva žena Ljubica Lipovšek je v petek, dne 13. t. m., zvečer v svojem stanovanju s kuhinjskim nožem prerezala vrat svoji trinapolletni hčerkici Slavici in nato zasadila še sama sebi ravno isti kuhinjski nož v srce. Vzrok tega groznega čina še ni pojasnjen. Ta žalostni slučaj se je dogodil v Zagrebu.

Radi samomora so morali na novo posvetiti cerkev. Na veliki petek je izvršila v Sv. Ivanu pri Baji na Madjarskem blizu

jugoslovanske meje, 18 letna Kati Gundt samoumor s strelom v glavo v tamkajšnji cerkvi sv. Marka. Kati je bila hči bogatega nemškega tovarnarja v Dresdenu in se je nahajala že leto dni v Baji, da bi se naučila madjarskega jezika. Tam se je bil že oženjen in je imel dvoje otrok. Na veliki petek si je v nabito polni cerkvi pognala strel v glavo. V cerkvi je nastala velika prestrašenost, ker ljudje prvi hip niso vedeli, kaj se godi. Škofijska oblast je odredila, da so cerkev na novo posvetili.

Groboskrunstvo. V Seckau na Zgor-njem Štajerskem je benediktinski samostan, kjer je znana grobnica. V to grobnico so prenesli truplo umrlega opata p. dr. Suitberta Birkleja v drugo grobnico. Ob tej priliki se je pokazalo, da so neznani storilci vlomili v grobnico škofov Prennerja in Eberleina, odprli krsti ter oropali dragocenost. Nekaj kosti, mitri, rokavice in druge obleke so še našli razmetane po grobnici. Katere dragocenosti so skrunilci odnesli, se ne da dognati. Domnevajo, da so to bili taisti zločinci, ki so v štiridesetih letih minulega stoletja oropali grobnico Habsburžanov v mavzoleju istega samostana. Roparji so tedaj odnesli 9 cinastih krst z vsemi ostanki in dragocenostmi; pustili so le male lesene krste, v katere so naložili kamenje.

Čez 500 let šele bodo postali dediči. V ameriškem mestu Čikago je umrl te dni meščan, ki je beležil v svojem testametu, naj naložijo v banko za njegove potomce en sam dolar in sicer za dobo 500 let. V tem času bi dedščina narasla na približno 2,500.000 dolarjev, če računamo, da bi se obrestovala s samo 3%. Če bo v letu 2428 živel en sam potomec, bo prejel lepo svoto. Samo nekaj je, kar vzbuja žalostne pomisleke med njegovimi današnjimi sorodniki: če bo število potomcev naraščalo v navadnem razmerju, tedaj jih bode po 500 letih že toliko, da bode pripadla vsakemu posameznemu hudo majhna svota.

ZRAČNI PROMET MED EVROPO — AMERIKO IN AVSTRALIJO.

Angleži in Nemci gradijo tri zrakoplove, ki bodo prevažali potnike med Londonom in Melbournom v Avstraliji, Hamburgom (Nemčija) in Newyorkom, in Seviljo (Španija) z Buenos-Airesom (Južna Amerika). V imenovanih mestih že gradijo pristaniške stolpe in ogromne lope za te zrakoplove. Na kartah so že zarisane proge, po katerih bodo frčali zračni velikani, določene so vozne cene in bo trajal prevoz iz Evrope v Ameriko samo dva dni. Največji med zrakoplovi bo angleški »R 100«, ki bode nastopil že letos v jeseni prvo vožnjo med Angleško in Ameriko. V zrakoplovu bo imelo prostora 35 mož posadke in 100 potnikov. Ta prostor bo vdelen v notranjščino zrakoplova, zunaj bo le šest motorjev za pogon. Vsak motor bo proizvajal 700 konjskih sil, brzina zrakoplova bode znašala 130 km na uro. Dolg bo 216 m, širok 40 m in tečak 158.000 kg. Zrakoplov se bo lahko vzdržal v zraku 50 ur in bo preletel neprestano 6000 km. V prvem nadstropju bo obednica za 50 oseb in kuhinja z električnimi štedilniki in kurjavo. Nad obednico sta na obeh straneh po 4 m široka hodnika za izprehajanje in za

razgled. Med hodnikoma so celice za potnike z dvema ali tremi posteljami. Za potnike bo preskrbljeno glede udobnosti ravno tako, kakor na največjih ter najbolj razkošno opremljenih ladjah.

V letalu iz Irske v Ameriko. Nemška letalca Herman Koehl in Hünefeld sta pripravljala že dalje časa, da poletita z letalom »Bremen« iz Evrope v Severno Ameriko. Letalca sta se podala na Irsko. Od tamkaj sta se spustila v zrak v četrtek zjutraj dne 12. t. m. Oba Nemca je spremljal na nevarni poti še Irec Fitz maurice. Zaloga živil, katero so vzeli letalci s seboj, je bila zelo skromna iz več razlogov. V prvi vrsti je bilo treba odstraniti vse nepotrebne obremenitve — hrana, ki je sicer zelo važna, pa je na taki naporni vožnji, kot jo je imela pred seboj »Bremen«, naravnost postranskega pomena. Koehl je vzel za okrepitev na pot nekaj oranž, par banan, čokolado, več steklenic močne kave in primerne količino pitne vode. Letalci so se morali boriti med potjo z meglo in nevarnimi viharji. Kljub vsem težočam se je vendar posrečilo letalu, da je doseglo severnoameriška tla dne 14. aprila. Letalci so morali pristati na osamjenem otoku Greenly of Labrador, ki šteje samo 14 prebivalcev. Kanadska vlada je pozdravila srečno pristale zmagovalce in istotako vlada radi tega posrečenega poleta veliko veselje v Nemčiji, na Irskem in po celem svetu, kjer se zanimajo za zračne vožnje na daljavo.

Italijanski zrakoplov na potu proti severnemu tečaju. V našem listu smo že poročali, da pripravlja v Milanu italijanski general Nobile zrakoplov »Italija«, s katerim hoče poleteti na severni tečaj. »Italija« se je dvignila v zračne višine v Milanu dne 15. t. m. Zrakoplov so videli po 9. uri predpoldne dne 15. t. m. nad Brežicami, nad Krapinskimi toplicami, popoldne istega dne nad Dunajem in Brnom.

Strašen potres na južnem Bolgarskem V soboto, dne 14. t. m., so občutili strahote potresa po južnem Bolgarskem. Ta potres je povzročil zelo veliko škodo, ubitih in ranjenih je bilo precej ljudi. Natančnih podatkov o potresu še ni po časopisju ob času, ko beležimo to žalostno vest za naš list. Najtežje je poškodovano mesto Čirpan. Tam se je podrlo nad 30 hiš ter so razvaline pokopale veliko ljudi. Število mrtvih znaša 15, ranjenih pa je preko 30. Poroča se tudi iz Plovdiva, da je tam potres napravil veliko škodo. Podrla se je ena mošeja in nekaj hiš. Nad 30 oseb je ranjenih. Vežko je prizadeto tudi mesto Stara Zagora. Tudi tam je bilo več smrtnih žrtev. Takoj, ko so dospele vesti o potresu, je ministrski predsednik Lapčev odpotoval v južno Bolgarijo.

Strašna nesreča. V rudokopu Fu-Šim blizu Mukdena (Mandžurija v sev. Aziji) se je pripetila strašna nesreča, ki je tirjala 500 človeških življenj. Voda je izpodjedla nasip, udrla v notranjost rudnika in zalila vse rudniške rove, v katerih je bilo zaposlenih 500 rudarjev. Delavci so bili vsled udara vode popolnoma odrezani od zunanjega sveta in so se zadušili, predno je bilo misliti na od pomoč.

Prva bolnica v zraku. V Ljeningradu

(nekdanj Petrograd) že imajo izdelan načrt za bolnico, ki bo prva zračna bolnica na svetu. Cela zgradba bo iz kristala ter položena na štiri velike zrakoplove, ki se bodo lahko po potrebi dvigali ali pa spuščali bolj nizko. V teh bolnicah bodo zdravili obolele na pljučih, ki rabijo naj bolj čisti zrak in ta je samo v zračnih višinah.

Papiga rešila ženski življenje. V Newyorku je zaspala v noči gospa Evelyn Fields in se ni spomnila, da je zaprla slabo petelina na plinski cevi. Okoli ene ure v noči je slišala soseda zgoraj omenjene gospe, kako kriči in se dere papiga na vso moč. Vstala je, šla pogledat proti stanovanju, iz katerega je prihajal ptičji vik ter zavohala izpuh plina. Zbudila je še druge ljudi v hiši, ki so udrli v stanovanje Fieldove in jo oteli pravčasno gotove smrti.

Žrtvi neprevidnega streljanja. V Rušah nad Mariborom so streljali fantje na velikonočno soboto. Med streljači je bil tudi 25letni kovaški pomočnik Franc Šimek. Nabijal je možnar, v katerem se je naenkrat vnel smodnik in kovač je dobil težke poškodbe na obeh očeh ter po desni roki. V št. Petru pod Mariborom je streljal na veliko soboto iz škatlje in s karbidom 18letni učenec vinarške šole Josip Vračko. Vsled neprevidnosti mu je bušil razpok karbidovega plina s tako silo v obraz, da mu je poškodovala eksplozija zelo težko ves obraz in predvsem obe oči. Obe žrtvi neprevidnega streljanja se lečita na očesnem oddelku mariborske bolnice.

Blagajne, ki kličejo na pomoč! Kakor dolgo bodo na svetu denarne blagajne, se bodo našli vedno ljudje, ki jih bodo znali izpraznjevati nasilnim potom. Velike banke imajo blagajne, ki zvonijo, ako se jih dotikne svedrač. So tudi take kase, na katerih je skriti gumb in kakor hitro zadene vlomilec na ta gumb, vdre voda v blagajniške prostore in nepoštejnjakovič utone. V novejšem času se poslužujejo vlomilci za svoj posel posebnih priprav, s katerimi s plini izžgejo iz jeklenih blagajn cele plošče, dokler ne pridejo do denarja in drugih dragocenosti. Najnovejša iznajdba glede osiguranja blagajn je ta: V blagajni je s posebnimi jeklenimi ploščami osigurana priprava na skritem mestu. Ta priprava začne upiti s človeško obupnimi klici na pomoč, kakor hitro se približa vlomilec z izžigalnim aparatom. Vlomilec je odprto novo polje, kako obiti to najnovejšo iznajdbo.

PRIPOVEDKA IZ RUSIJE.

Predsednik izvršilnega odbora Mihail Ivanovič Kalinin se je do svojega visokega položaja povspel prav iz preprostega kmetiča, zato še vedno rad zahaja med kmečko ljudstvo, da ga povpraša po njegovih težnjah. Pri neki inspekciji v tulski guberniji prideta k njemu dva mužika in Kalinin ju prijazno vpraša:

»Kako je kaj, zemljački?«

»Slabo, slabo, Mihail Ivanovič.«

»Kaj vam dela teškoče? Je slaba letina, ali so vam davki previsoki, ali policija ne postopa dobro s kmeti?«

»Ne, Mihail Ivanovič, pravi prvi mužik. »Nad letino se ni pritožiti, davki so

Specialist za notranje
bolezni

Dr. Janko Pihlar

se je po večletni klinični praksi v inosemstvu nasečil v

518

Maribor

in ordinira v Prešernovi
ulici 2 II. nadstropje

veliki, ali navadiš se jih in s policijo ni težkoč. Daš ji čašo vodke, pa se ž njo pomeniš, kakor z rodnim očetom.

»Kaj pa vas tlači potlejš?«

»Zlo je v tem, da nimamo hlač, Mihail Ivanovič. Vsak kmet ima samo po ene in kadar mu jih žena pere na potoku, mora sedeti doma. Ves dan preide, preden so oprane in suhe. Tako gre delavnik v izgubo.«

»Ej, to še ni tako hudo«, odvrne Kalinin. »Na svetu so kraji, kjer kmetje niti po enih hlač nimajo.«

»Kje neki je tako, za pet ran božjih«, se čudi kmet.

»Na primer: V Južni Afriki.«

Drugi kmet, ki je doslej molčal, se popraska za ušesom in pravi: »Aha, tam imajo sovjete gotovo že najmanj 30 let.«

Vsem cenjenim naročnikom, ki so imeli naročnino za list Slovenski Gospodar plačano samo do 1. aprila 1928, naznanjamo, da se jim s to številko ustavi list. Naročnina stane za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16.—, za četrt leta Din 8.—.

Upravništvo.

SLOMŠKOV BIRMANEC UMRL.

Iz Šmartnega pri Šaleku nam poročajo, da so na belo nedeljo spremili k zadnjemu počitku 80letnega Jožefa Brglez, p. d. Čujež, imovitega posestnika iz Pake pri Velenju. Rajni je bil častni občan velenjske občine, 45 let njen odbornik ter svetovalec, 33 let odbornik okrajnega zastopa, dolga leta ud krajevnega šolskega sveta in ključar podružnice v Šaleku. In ravno na belo nedeljo je še hotel izročiti domačemu Prosvetnemu društvu znatno podporo. Do zadnjega je zvesto izpolnjeval svoje dolžnosti kot kristjan, občinski svetovalec in gospodar. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Zlasti se je opazilo veliko število mož, bila je zastopana cela šaleška dolina. Pri odprtem grobu se je v ganljivih besedah poslovil od rajnega zastopnik mariborske oblastne skupščine g. oblastni poslanec Ovčar in orisal njegove zasluge za občino in okraj. —

Rajni je bil, kakor je sam izjavil, 56 let ud Mohorjeve družbe. Zelo je ljubil lepo in dobro knjigo in je imel precejšnjo knjižnico. Bil je zvest naročnik »Straže«, nato pa »Slovenskega Gospodarja«. Bil je Slomškov birmanec. Rad je povedal, da so takrat, ko je on obiskoval šolo, prišli škof Slomšek dvakrat v šmartinsko šolo in so učence sami izpraševali, pa jih tudi pohvalili: Dobro ste znali, zadovoljen sem z vami. Takrat je učil Benedikt Mežnar, ali kakor se ga ljudje še zdaj spominjajo: Bassamajarek, ker je rad tako klel. — Rajni je imel tudi hišo v Šaleku, ki je bila nekdanj last Slomškovega sorodnika, ve selega in šaljivega čevljarja. Nekoč sta

se pri tem čevljarju zglasila dva »Kranjca«, volovska kupca, in ga vprašala za vole. On ju je potegnil, češ, vole že imam lepe, pa ne doma, ampak v reji pri tehantu Miklavžinu v Šmartnem. Imenoval je visoko ceno in pristavil, da lahko zgihata kar z dekanom. Ko sta kupca videla res lepe vole, sta sama ponudila le malo nižjo svoto, kakor jo je zahteval čevljar. Seveda je bil dekan takoj zadovoljen. Še le pri plačevanju sta spoznala, kako ju je bil potegnil čevljar. Kmalu potem je bila birma v Šmartnem. Škofu so povedali, kako dobro je prodal njihov sorodnik dekanove »rejne« vole. Škof so poklicali sorodnika in ga vprašali, če še ima kake vole pri g. dekanu v »reji?« — »Zdaj ne več, ker so si gospod tehant že »opomogli«, se je navihaneč odrezal. Škof so se smejali in vsi navzoči duhovniki tudi. Nato so mu stisnili v roko 50 goldinarjev in rekli: »Pojdi zdaj, pa glej, da ne boš več tako norčoglav!«

Uboj iz pijanosti v Dolnji Buči. V torek, dne 10. aprila t. l., se je v Dolnji Buči v Sotelski dolini zgodil uboj, ki je pretresel v dno duše župljane iz Buč in Polja. Žrtev zavratnega napada je bil Kliček Avgust iz Sedlarjevega. Omenjeni se je v mraku v družbi vračal iz vinograda. Ko so že prišli iz bučke fare, sta se Kliček August in Rajniš I. vrnila, da bi poiskala enega zaostalih. Na prelazu pri Mlakarju v Dolnji Buči pa ju zahrbtno napade Fr. Kostanjšek iz Dolnje Buče ter zada Kličeku silen udarec s kolom preko temena, da se je na mestu zgrudil, Rajniš pa je tudi dobil udarce preko hrbta ter je ves preplašen pritekel domov in obvestil domačine o dogodku. Ljudje, ki so hitro odšli na lice mesta, so našli Kličeka že mrtvega. Ubijalca oblast ni mogla takoj izslediti in so orožniki prvi dan po nedolžnem aretirali tri fante iz Polja in jih odgnali v zapor. Še le v četrtek je Kostanjšek Franc iz Dolnje Buče priznal, da je on storil zločin in sicer v pijanosti. Orožniki so ga takoj uklenjenega odvedli v zapor, nedolžne pa seveda izpustili. — Mladina, strezni se in opusti nesrečno in nezumno popivanje!

Nesreča dveh rudarjev v Trbovljah. V soboto, dne 14. t. m., se je pripetila v Trbovljah nesreča, ki je zahtevala eno smrt no žrtev. V rudokopu »Terezija« sta bila zaposlena pri delu rudarja Uršič in Bukovec. Na oba se je usula s stropa velika množina gramoz, ki je oba delavca popolnoma zakopala. Pri Bukovcu je bila sreča v nesreči, da mu je pustil gramoz eno roko prosto in si je z njo oprostil toliko usta, da je lahko poklical pomoč. Z velikim trudom so rešili Bukovca, dočim so dokopali do Uršiča šele krog polnoči, ko se je že zadušil pod težko in zraku neprodno gramozno plastjo.

Obešenega so našli v svoji sobi na ključki posestnika Jožefa Bregarja v Podmeji nad Trbovljami. Samomor je izvršil v duševni zmedenosti.

Obesil se je v petek, dne 13. aprila, v Novi cerkvi pri Celju zasebnik Rud. Gorečan. Samomorilec se je prej že večkrat izjavil, da se bo obesil. Vzrok samomora je bil alkohol in pomanjkanje prave žive vere.

Svojo ljubico je ustrelil in sebe smrtno nevarno ranil. V soboto zvečer se je dogajala pri občestnem znamenju med Bo-

hinjem ter Bohinjsko Bistrico na Gorenjskem krvava žaloigra med 36letnim trgovskim potnikom Zdravkom Deleja in 28letno Ljubico Likar. Iz ljubosumnosti je ustrelil Deleja Likarjevo in nato ranil iz samokresa še sebe smrtno nevarno. Oba nesrečnega sta bila dalje časa uslužbena ter znana po Mariboru.

Vlak mu je odrezal glavo. Pod vlak se je vrgel v Ljubljani ruski 29letni invalid Peter Trubačev. Vlak mu je popolnoma odrezal glavo in truplo je ležalo nekaj metrov proč od železniškega tira. Rus je trpel vsled v vojski z bojševiki dobljene poškodbe na možganih. Bil je v invalidskem domu v Celju in je izvršil samomor radi živčnih napadov na pravoslavno veliko noč dne 15. aprila.

Letalca preletela v šestih mesecih 60 tisoč kilometrov. V soboto, dne 14. t. m., sta se spustila na tla v Parizu francoska letalca Costes in Le Brix. Oktobra lanskega leta sta preletela Ocean in dosegla Južno Ameriko. Iz Buenos Airesa (Južna Amerika) sta obiskala v letalu Severna Ameriko in sicer mesta: Newyork, Čikago in San Francisko, odkoder sta se podala na ladiji v japonsko glavno mesto Tokio. Iz Tokija sta se podala predzadnjo nedeljo po zračni črti proti Parizu. Letela sta preko Indokine, Male Azije, Grčije, čez Rim v francosko mesto Marseill, odkoder sta se dvignila v soboto popoldne proti Parizu, katerega sta tudi srečno dosegla v soboto zvečer. Preletela sta skupno v šestih mesecih 60 tisoč km, in rabila iz Tokija v Pariz komaj 6 dni.

Mesto samomorov. V kneževini Monako, ki spada pod Švico, je mesto Monte Karlo. V tem mestu je velika državna igralnica, ki je bila ustanovljena l. 1863. V Monte Karlu se shajajo igralci iz celega sveta. Bogzna koliko milijonskih bogatašev je zaigralo tukaj svoje celotno premoženje in si potem končalo iz obupa življenje. Angleži so ugotovili, da se je zgodilo v Monte Karlu radi igralne strasti od ustanovitve igralnice leta 1863 do 1. aprila 1928 — 734.325 samomorov.

Najdena ura. Dne 18. marca t. l. se je našla v Celju zlata ura zapestnica. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi pri posestniku Jožefu Zidanski, Babna reka, Sv. Štefan pri Šmarju-Jelše.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ptujju naznanja vsem svojim članom vojnim invalidom, da je ministrstvo za promet odredilo nov sistem izdajanja letnih uverenj za trikratno polovično vožnjo po privatnih poslih in to tako: Vsak vojni invalid, ki je preveden po novem invalidskem zakonu, ima pravico do trikratne polovične vožnje na leto. Kdor se pa hoče poslužiti te ugodnosti, mora prositi za legitimacijo, kakoršeno predpisuje direkcija drž. železnic za Slovenijo v Ljubljani. Da pa ne bo nepotrebne pisarenja in jamranja, naj si vsak, ki želi imeti tako legitimacijo, ki bo veljala za pet let, priskrbi novo sliko v velikosti 6—10 cm, potem pa naj pride v pisarno vojnih invalidov v Ptujju, Prešernova ulica 10, ki je odprta vsako sredo, petek in nedeljo, od 9. do 11. ure, kjer bo izvedel vsak vse potrebno. Vsak, ki se bo napolnil v omenjeno pisarno, mora seboj prinesti, kakor že rečeno, novo sliko, prevedbeni sodni sklep in 10 Din za legitimacijo.

Lovci se opozarjajo na dražbo lovišč, katera se vrši od 23. do 27. aprila pri srezkem poglavarstvu Maribor levi breg.

Za tiskovni sklad se je darovalo od gasilnih društev Polzela in Parižlje 50 Din. Bog plačaj!

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela v marcu te-le podpore: Marija Slekovec, Ivanjci, 200 Din; Drago Rosina, trgovec, 100 Din; Miloš Oset, trgovec, 100 Din; drž. žensko učiteljske v Mariboru, 100 Din; Franc Medik, trgovec pri Veliki Nedelji, 200 Din; svatje na gostiji Povh-Mesarič v Škalah 180 Din; dr. Radoslav Pipuš, poravnina 50 Din; hranilnica in posojilnica v Smarju pri Jelšah 100 Din; dr. Rudolf Ravnik, poravnina 500 Din; neimenovani 500 Din; Vincenc Kraner, župnik pri Sv. Kungoti, 10 Din; Martin Medved, dekan v Braslovčah, 10 Din; Josip Čížek, dekan v Jarenini, 7,5 Din; Anton Lajnsič, župnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu, 10 Din; Karol Presker, župnik v Šmartnem ob Paki, 20 Din. — Na svatbi Franc Leskovarja in Fanike Marinšek v Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici, nabrano 300 Din; na pogrebščini g. Cizeja na Polzeli od gasilnih društev Polzela in Parižlje 50 Din. Bog povrni!

Poročila SLS.

Dr. Hohnjec je poročal v četrtek, 12. aprila, na zboru zaupnikov konjiškega okraja v Konjicah, ki se je vršil pod predsedstvom g. arhidijakona Tovornika. Podala sta še tudi svoja poročila oblastni poslanec Bruderman in gerent okrajnega zastopa inženier Šturm, navodila za organizacijo pa je podal mariborski tajnik SLS g. Ovčar. — Na belo nedeljo, 15. aprila, je narodni poslanec g. dr. Hohnjec govoril na shodu SLS pri Mali Nedelji, ki je bil prav dobro obiskan ter je prav lepo uspel.

Javen shod SLS pri Sv. Benediktu v Slov. gor. se vrši prihodnjo nedeljo, dne 22. aprila, po rani službi božji in sicer na prostem pri cerkvi. Vabimo tudi naše somišljenike od Sv. Antona, Sv. Trojice, Sv. Lenarta, Sv. Ane in Sv. Jurija na to zborovanje. Govori narodni poslanec Fr. Žebot in oblastni odbornik M. Krajnc.

Veličasten shod SLS pri Sv. Marjeti ob Pesnici se je vršil na belo nedeljo po rani službi božji. Udeležba je bila ogromna. Ne samo domačini, ampak tudi iz sosednjih in daljnih župnij mariborskega in lenarškega okraja so prišli možje in fantje. Shodu je predsedoval predsednik naše krajevne organizacije gosp. Ilesič. Prvi je govoril narodni poslanec Žebot o razvoju dodokov od volitev do sedaj, o delovanju vlade in skupščine, o davčnem in drugih novih zakonih. Omenjal je posebej veliki pomen, da je bil naš vodja dr. Korošec imenovan za ministra notranjih zadev, ki je eno najvažnejših ministrstev. Za Žebotom je govoril oblastni poslanec in odbornik dr. Veble o koristnem delu za ljudstvo, ki ga vrši oblastni odbor in naš okrajni zastop. Oblastni odbornik in poslanec Supanič je razlagal v poljudni besedi o načrtu in delu oblastnega odbora za napredek naše živinoreje in drugih gospodarskih panog. Oba govornika sta posebej naglašala, da ima oblastni odbor resno namero in načrt, da se takoj, ko bodo tehnična dela gotova, pričela z regulacijo Pesnice. G. župnik Frangež je še dal nekaj dobrih nasvetov radi regu-

lacije Pesnice in je med splošnim pritrjevanjem naglašal, da ljudstvo odobrava sodelovanje SLS v vladi in da izraža svojemu voditelju dr. Korošču in našim narodnim in oblastnim poslancem popolno in neomajano zaupanje. — Takoj po shodu se je vršila seja širšega odbora SLS za politični okraj Maribor levi breg. Seje so se udeležili člani odbora in zaupniki iz vseh delov velikega okraja. Celo z visokega Slemenca je došel agilni župan g. Urbas in možje iz trga Sv. Lenart in mnogih župnij. Načelnik okrajnega odbora Žebot je podal zaupno poročilo o položaju in o drugih za okraj važnih zadevah. V debato so posegli oblastna odbornika dr. Veble in Supanič, člani okrajnih zastopov obeh okrajev, župani in posamezni zaupniki. Poleg sklepov gospodarske važnosti se je tudi sklenilo, da se razvije od župnije do župnije agitacija za naše časopise. S shodom in zborom zaupnikov so bili vsi zelo zadovoljni in so izrazili željo, da naj SLS s svojimi poslanci večkrat priredi kaj takega, da pridejo ljudje v stik z našimi zastopniki in predstavniki raznih korporacij. Mirno lahko rečemo, da vse ljudstvo trdno zaupa v SLS, in da so samostojni demokrati s svojim hujskanjem izgubili med ljudstvom še tisto trohico pristašev, ki so jih imeli.

Javen shod SLS v Sv. Tomažu pri Ormožu se vrši v nedeljo, dne 22. aprila in sicer po rani sv. maši. Govorita oblastna poslanca gg. Hrastelj in Janžekovič.

Javen shod SLS v Laporju pri Slov. Bistrici se vrši v nedeljo, dne 22. aprila, prvi sv. maši v gostilni Posega. Kot govornika nas obiščeta oblastna poslanca gg. Sagaj in Ovčar.

Okrajni zbor delegatov SLS za gornjegrajski okraj se vrši v nedeljo, dne 22. aprila, po sv. maši ob 9. uri pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini. Na sporedu so važna poročila. Med drugim se bodo obravnavale razne okrajne zadeve.

NAŠA DRUŠTVA

Efektna loterija za Omladinski dom. Ker se bliža žrebanje efektne loterije, opozarjamo slavno občinstvo, da se še dobijo srečke pri tajništvu Stavbenega društva, Maribor, Cvetlična ulica 28. Kdor jih vzame 100, dobi 10 srečk kot nagrado za razprodajo.

Krščanska ženska zveza za Maribor in za okolico ima predavanje v nedeljo, dne 22. t. m., ob pol petih popoldne v Zadrufni gospodarski banki. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kapela pri Radenci. Igra »Revček Andrejček«, ki jo je naše brašno društvo vprizorilo kot prvo na novem odru na velikonočni pondeljek, je nad vse pričakovanje dobro uspešna, kljub temu, da je bilo zelo malo časa na razpolago za priprave. Marsikateri, ki je bil takrat navzoč, si želi igro še enkrat pogledati, posebno pa gotovo tisti, ki so morali na velikonočni pondeljek ostati doma in še tudi niso videli novega odra, ki ga je prav okusno posebno še za to igro priredil domači slikar Alojzij Mauko. Prireditev se bo na splošno željo ponovila v nedeljo, dne 22. t. m., popoldne ob 5. uri. Uljudno povabljeni so vsi, ki ljubijo pošteno razvedrilo!

Dekliški tečaj v Brežicah. Vodstvo dekliških zvez v Mariboru priredi v nedeljo, dne 29. aprila, v risalnici meščanske šole v Brežicah enodnevni dekliški tečaj, na katerem

bodo predavali g. dr. Gerlovič, gđc. Marija Štupca, gđc. Frančiška Galovič in še drugi. Zanimivo bo tudi skioptično predavanje o Lurdu. Dekleta iz Posavja, porabite ugodno priložnost ter se udeležite tečaja, kakoršnega v Brežicah še nismo in tudi ne bomo kmalu imeli!

Bolečine in pritisk v želodcu, zaprtje, slaba prebava, glavobol, oblog jezika in bledota se odpravlja z uporabo Franz Jozefove gorke vode. Jemlje se po 1 čaša tik pred nočnim počitkom. Specialisti za bolezni prebavnih organov izjavljajo, da se more Franz Jozefova voda priporočati kot izredno dobro domače sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah.

„Naš dom“.

Tako je treba! Anton A. na Miklavškem hribu pri Celju naročnine še ni plačal, toda lepo se je opravičil in razložil, zakaj je še ni mogel in kdaj jo bo. Zakaj tudi drugi dolžniki ne storijo tako? Ta mesec jim bomo morali poslati terjatve, ki jim bodo stroške le še povečale. Slednjič pa mora vendar vsak plačati, ki je list sprejemal. Ne odlašajte torej in ne delajte sitnosti ne nam in ne sebi!

Naši dobrotniki: Ivan Leskovar, Prihova pri Konjicah, 10 Din. Vsega skupaj je 2000 Din. Bog povrni!

Slomškove slike. Vsa potrebna sredstva (klišeji) so prispeli iz Dunaja. Čim bode dobila tiskarna izredno lepi papir, ki ga je nalašč za te slike naročila iz inozemstva, bo takoj začela s tiskanjem slik. Slike bodo izdelane v krasnih barvah, tako da takih slik še nismo imeli. To bo prva domača barvena ljudska slika. Prosimo, da se poverjeniki javijo; iz 37 župnij so se že.

22.000 dinarjev so nam dolžniki še na dolgu. Kaj ne, to je žalostna številka! — Kdo nam bo rešil to uganko?

Lepe pisanke sta nam poslali Zalka Kuplen, šivilja v Mariboru, Koroška cesta 7 (okoli 80 novih naročnikov) in Urška Luznar v Gornjih Skopicah, p. Krška vas (30 novih naročnikov).

Listnica uredništva.

Stavešinci: V krajevne spore se naš list ne more spuščati; pisani nasveti in naknadni opomini tudi nič ne pomagajo, dejstva človeka najbolj izučijo. Dejstva je treba pričakati. — S v. Ožbalt ob Dravi: Bomo objavili, ako nam daste za slučaj tožbe Vaše ime na razpolago.

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo nizkimi cenami in v izredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU predvsem za čas birmovanja in božjih potov.

Cene so:

Leseni rožnivenci v raznih izdelavah D 7.—
Stekleni, Din 3.— do 7.—

Alabaster po Din 10.—

Slonokoščeni (posnemek) po Din 12.—

Slonokoščeni (pravi) od Din 18.— do Din 47.—

Kovinasti (alpaca) v šatuljah, v obliki obeska po Din 12.— do Din 20.—

Kdor more, naj si ogleda zalogo in izbere primerno v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Naročite tudi lahko po pošti!

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU

Zgodovinska povest iz Slovenskih goric, začne v kratkem izhajati v »Slovenskem gospodarju«. Kdor hoče to nad vse zanimivo povest v celoti brati, naj si takoj naroči »Slovenskega gospodarja«!

Rešitev ugank. Lepa beseda v molitvi, kateri se doda spredaj črka, pa je sredstvo, s katerim so sv. Štefana umorili — Amen — kamen. — Največ zob ima sv. Šimon, ker ima žago poleg sebe. — Neprijetni gost se z lepimi besedami ven vrže, ako se mu naroči: »Prosim, blagovolite zapreti vrata od zunanje strani!«

Nove uganke. (Poslal O. S.) 1. Je starozgodovinsko mesto, bereš ime nazaj, najdeš ono lastnost, ki bi naj bila v vsaki družini. — 2. Kaj je na svetu najdražje? — Zakaj pes hitreje leti kot kura?

Kako je to? Dve osebi, ena starejša in ena mlada, sta šle iz cerkve domov. Gre doč reče starejša oseba: »Ti si pač moj preljudi sinček, s katerim imam veliko veselje.« — »Da, da, odgovori sinček, »jaz sem v resnici vaš sin, pa žalibog vi niste moj oče.« Kako je to, če oseba ni bila oče, potem pa je bila mati.

Sin iz latinske šole. Kmet je dal sina v latinske šole, pa je sin bil lenuh in je — padel. Doma pa se je postavljaj kljub temu, da zna latinsko. Oče ga je vprašal: »Kaj se reče krava po latinsko?« — Sin: »Kravarius.« — »In hlev?« — Sin: »Hlevacius.« — Oče: »Zdaj znam pa jaz tudi latinsko! Takoj vzemi vilacius in pojdi v hlevacius, tam izpod kravacius boš gnojacius kidacius!«

Tujski promet. Tujec gostilničarju: »Ali mi poveste, kod je pot na kolodvor, da se odpeljem.« — Gostilničar: »Tega vam pa ne povem! Smo veseli, da imamo vsaj enega tujca v vasi!«

Osemurni delavnik pri policajih. Potepuh svojemu tovarišu: »Ali si že slišal, da so policaji zahtevali osemurni delavnik?« — »Sem slišal, le to je hudo, da bomo morali sedaj mi sami delati, če prilika nanese, ki ne gleda na to, ali je za 8 ur ali več.«

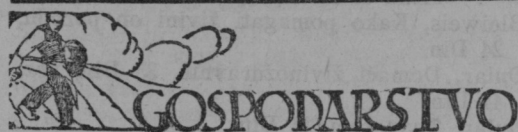
Pri zdravniku. Zdravnik kmetu: »Koliko ur na dan pa spite?« — Kmet: »Prav nobene!« — Zdravnik: »Kako to? To je nemogoče! Koliko časa je že to?« — Kmet: »Že nekaj let! Jaz spim samo po noči, čez dan pa ni časa!«

Preveč vlomov. Prvi blagajničar: »Res, grozno to, vsak dan navrtajo vlomilci kako blagajno!« — Drugi blagajničar: »Veš, jaz pa jo sedaj pustim kar odprto, tako mi jo vsaj ne bodo pokvarili!«

Goljufija na železnici. Potnik svojemu prijatelju: »Ti, danes sem pa dobro goljufal železnico! Zahteval sem vozni listek tja in nazaj, toda nazaj mislim iti peš!«

Pri sodniji. Sodnik obtoženemu tatu: »Zakaj ste ubogemu kmetiču edino kravo iz hleva ukradli?« — »Prosim, gospod sodnik, jaz sem samo verigo ukradel, tega pa jaz nisem kriv, če je krava sama seboj šla.«

Tudi izgovor: Sodnik obtožencu: »Pa vas ni sram, da ste potniku uro ukradli, ko je v senci pod drevosom spal?« — Obtoženec: »Se mi je smilil, da bi ga zbudil, ko sem videl, da je tako dobro spal.« (Vse tri poslal Oto Srabotnik.)

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Na zagrebški borzi se je zadnje dni dobilo v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 27. aprila 1928 pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798.55 do 801.55.

100 italijanskih lir za 299.60.

100 madžarskih pengov za 993.

1 ameriški dolar za 56.81.

100 nemških mark za 1357.75 do 1360.75.

100 francoskih frankov za 223.78.

100 čehoslovaških kron za 168.04 do 168.845.

SEJMI.

24. aprila: Ptuj, Hoče, Sv. Jurij ob juž. žel., Sv. Jurij v Svičini, Kaniža, Laško, Mozirje in Zdole.

25. aprila: Št. Jurij ob Taboru, Oplotnica in Dobova.

26. aprila: Kozje.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. aprila 1928 je bilo pripeljanih 290 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 100 do 125 D, 7 do 9 tednov stari 150 do 200 Din, 3 do 4 mesece stari 350 do 420 Din, 5 do 7 mesecev stari 450 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 620 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.80 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 16 Din. Prodalo se je 205 kom.

Mariborski trg dne 14. aprila 1928. Topot je bilo 25 s svinjino in 15 s krompirjem in drugo zelenjavo naloženih vozov na trgu. Slaninarji so prodajali meso in slanino po 17.50 do 22.50 Din, domači mesarji pa govedino po 10 do 12 Din, teletino po 15 do 16 Din in svinjino po 20 do 22.50 Din za - kg. — Perutnina, katere je bilo okoli 200 komadov, se je prodajala povprečno po 15 do 80 Din, domači zajci po 10 do 30 Din, kozličji (15 komadov) pa po 50 do 200 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike: Cene so bile krompirju 6 do 7 Din za mernik, oziroma 1 do 1.50 Din za 1 kg, solata 10 do 14 Din, špargelji 20 do 22 Din, kisle zelje 4 Din (v trgovinah 3 D), kislja repa 2 Din maslo 40 do 44 Din, kuhano maslo 44 do 48 Din, čajno maslo 50 do 60 Din, hren 8 do 10 Din za kg, karfijol 5 do 15 Din, ohrovt 1.50 do 1.75 Din komad, mleko 2.50 do 3 Din, smetana 12 do 14 Din, oljčno olje 20 do 22 Din, bučno olje 18 do 20 Din za liter, jajca 1.25 do 1.75 Din za 1 komad. Sadje: jabolka 5 do 10 Din, tupatam se dobijo tudi še hruške, katere se prodajajo po 12 do 14 Din kg, pomaranče 1.50 do 3 Din, limone 0.75 do 1.50 komad. Cvetlice: 3 do 25 Din, z lonci vred 15 do 75 Din za 1 komad. Sadike (češplje, hruške, jablana, marlice, breskve) po 12.50 do 25 Din komad, cepljeni vinski trsi raznih vrst po 1.50 do

20 Din komad. — Lončena in lesena roba 1 do 80 Din, lesene grablje 6 do 8 Din, vile 8 Din, cepci 8 do 10 Din komad, brezove metle 2.25 do 5 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 12. aprila, je bilo 9 vozov sena, 2 slame, v soboto, dne 14. aprila, pa 14 vozov sena in 3 voze slame na trgu. Cene so bile senu 105 do 135 Din, slami pa 45 do 55 Din za 100 kg, slami tudi 1.75 do 2 Din za snop.

Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

Gospodarska obvestila.

VINOGRADNIKOM!

Naš vrli pristaš g. Franjo Gnilšek, vinski trgovec, Razlagova ulica 25, Maribor, ima veliko zalogo rezanega in kalanega kolja po nizkih cenah. V zameno za kolje sprejme dobro vino in odda tudi izborno vinsko kapljico za kolje. G. Gnilška toplotno priporočamo!

Licencovanje in obdarovanje plemenskih bikov za ljutomerski okraj. Ljutomerški okrajni odbor naznanja, da se vrši licencovanje in obdarovanje plemenskih bikov in sicer: Dne 7. maja 1928: v Ljutomeru na sejmišču ob 8. uri predpoldne za občine: Ljutomer, Noršinci, Kristanci, Cven, Stročjavas, Presika, Slamnjak in Kamenščak. V Križevcih na trgu ob 11. uri predpoldne za občine: Križevci, Boreci, Iljaševci, Grlava, Lukavci in Ključarovi. Pri gostilni na Gorici ob treh pop. za občine Staranovavas, Bučecovci, Bunčani, Vučjavas in Veržej. — Dne 8. maja 1928: V Branislavcih pri Kapeli, ob 9. uri predpoldne za občine: Branislavci, Staracesta, Cezanjevci, Radislavci ter za kraja Grabe in Gornji Kamenščak. Pri Mali Nedelji pri gostilni g. Kosi ob 11. uri dopoldne za občine: Mala Nedelja, Moravci in Godemarci. V Berkovcih pri g. Turincu ob treh popoldne za občine: Bolehnečiči, Slaptinci in Logarovci. Lanskoletne državne in okrajne nagrade se bodo lastnikom bikov, ki so jih držali eno leto, pri zopetnem prigonu izplačale. Licencirali se bodo biki pincgavske, simendolske in marijadvorske pasme. Prigon vseh nad 15 mesecev starih bikov je v izogib kazni po točki 30 štajerskega živinorejskega zakona obvezen. Z ozirom na izdatna oblastna in okrajna darila za najboljše plemenjake je pričakovati, da se bikorejci potrudijo, da priženejo k licencovanju dobro oskrbovane bike.

Čebelarstva podružnica za konjiški srez priredi v nedeljo, dne 22. aprila, dvoje poučnih predavanj: prvo se vrši ob pol osmih zjutraj po rani maši v Zrečah v šoli, drugo pa ob treh popoldne po večernicah v Ločah v šoli. Predavatelj je načelnik Zveze čebelarstvih podružnic za mariborsko oblast g. H. Peternel. Prijatelji čebel dobrodošli!

Predavanje o sadjarstvu v Novi cerkvi pri Celju se je vršilo v nedeljo, dne 15. t. m. Predaval je g. Levstik iz Celja. V svojem skozinskožaljšivem govoru nam je orisal začetek našega slovenskega sadjarstva in današnji pomen te velevažne panoge kmetijstva. Predavanja se je udeležilo lepo število kmetov, gospodarjev

in kmetskih fantov, kateri so z napeto pozornostjo sledili predavateljevim besedam. Ustanovila se je tudi toli potrebna sadjarska podružnica. H koncu je še g. predavatelj razdelil med poslušalce cepiče najboljših jabolčnih in hruševih vrst. G. predavatelju se s tem najtopleje zahvaljujemo za ves njegov trud in za njegove res lepe in bodrilne besede ter si ga želimo še večkrat v svoji sredini. — Poslušalci.

Hmelj.

Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini. Žalec, 14. 4. 1928. Omejitev hmeljarstva in sicer potom opuščanja starih in neprireditvijo novih nasadov se je tukajšnjim hmeljarjem ustmenim in pismenim potom nujno priporočalo. Sedaj se pri precej ugodnem vremenu odkopava in obrezuje hmeljska rastlina. Korenika je dobro prezimila in se ličinka hmeljskega kebra (*plinthus porcatus*) le tuintam najde v trtah in v koreniki. Keber sam, ki je bil dosedaj špeciialiteta našega okoliša in kojega življenje je še malo znano, se le redkokedaj najde. Ker je bilo leta 1926 okuženje hmeljskih nasadov po kebru, oziroma po njegovi ličinki silnejše, se je lani nehote razposlalo mnogo ličink potom eksportiranih sadežev v druga okoliša, kjer bodo najhitreje tudi pričele s svojim uničujočim delom. Mnogo hmeljarjev se peča že s postavljanjem drogov. Vobče smo letos zbog neugodnega vremena meseca marca z delom nekoliko zaostali.

Hmeljarjem in gospodom poverjenikom Hmeljarskega društva! Kot konj, katerega predčasno napregamo in ga pri silimo k napornemu delu, kmalu začnjo hirati, tako se zgodi tudi hmeljski rastlini, katero spomladi preobložimo, to se pravi, kateri pustimo preobilno število poganjkov. Pravilo se glasi: Po jakosti poganjkov se ravna tudi njih število, ki jih privezujemo drogom. Torej v najslabšem slučaju le enega, pri krepkejših poganjkih dva in pri zelo krepkih tri. Štiri poganjki se puščajo le v prav redkih slučajih posebno tam, koder je zemlja prvovrstne kakovosti in je rastlina izredno bujna in zdrava. Slabotni rastlini puščati tri do štiri poganjke, je nesmiselno, nesmiselno je pa tudi, krepkim rastlinam puščati le eden ali dva poganjka. Vsak hmeljar mora svoje hmeljišče natančno poznati in se pri določilu trt strogo držati pravila. Slabotni hmelj s štirimi trtami bo rodil premale, krepke pa z eno ali dvema trtama predolge kobule. Gospod Bl. Kralj iz Št. Ilja pri Velenju je prišel do prepričanja, da mora svojemu hmelju pustiti vsako leto po štiri trte, ako si hoče pridelovati kobule normalne velikosti. A to seve ne velja za vsakega hmeljarja. Kobula, kakoršnih si želijo prekupci, naj bo 3½ do 4 cm dolga, naj ima nežno rebro, goste luske, mnogo lupulina in fin aroma, svetlo zeleno barvo in naj bo brez zrnov ali semen. Minulega leta je bilo Hmeljarsko društvo naprošeno, naj pošlje hmeljskega kebra raznim znanstvenikom in hmeljarjem na ogled, ker ga le-ti še niso videli. Hmeljarsko društvo pa tem prošnjam ni moglo ustreči,

ker ga ni imelo na razpolago. Povodom letošnje rezitve hmelja se je posrečilo g. Fr. Turnšek iz Brega pri Polzeli dobiti navedenega škodljivca v roke. Gospod Turnšek ml. je kebra izročil Hmeljarskemu društvu, ki ga drage volje pokaže interesantom. Škodljivec spada med rilčkarje, je 14 mm dolg, 4 mm širok in je temno-rjave barve. Hmeljarji se vnovič opozarjajo in naprošajo za vestno zasledovanje vseh hmeljskih škodljivcev.

Knjige za gospodarja.

Bele, Sadjarstvo (s slikami), 12 Din.
— Trtna uš in trtoreja, 6 Din.
Bleiweis, Kako pomagati živini ob porodu, 24 Din.
Dular, Domači živinozdravnik, 33 Din, vez. 44 Din.
Dular, Zivinoreja, 11 Din.
Humek, Praktični sadjar (s slikami) 80 Din.
Janša, Nauk o čebelarstvu, 24 Din.
Rohrmann, Kmetijsko gospodarstvo, vez. D 28.50, — Poljedelstvo, 29 Din.
Skalický, Kletarstvo (s slikami), 60 Din.
Turk, Travništvo, 17 Din.
Žmavc, Vinarstvo, 66 Din.

Te knjige dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ail Koroška cesta 5.

Hoče. V pondeljek ponoči je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju Matija Praznika v Spodnjih Hočah. Ker so bile kmalu požarne brambe iz Hoč, Radvanja in Maribora na kraju nesreče, so ogenj omejile in preprečile večjo nevarnost. Kako je ogenj nastal, še ni dognano, dasiravno je žendamerlija aretirala nekega moža, ki se je zelo sumljivo obnašal okoli ognja. Praznik ima precejšnjo škodo, ker je bil zelo nizko zavarovan.

Podova pri Račjem. Naše gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 13. maja t. l., veliko tombolo, združeno z ljudsko veselico. Tombola obsega 300 izredno lepih dobitkov in je njen čisti dobiček namenjen za nabavo novega modernega gasilnega orodja. V slučaju slabega vremena se tombola preloži na prihodnjo nedeljo. Začetek ob dveh popoldne. Vsi prijatelji društva, kakor tudi okoliška sosedna društva prisrčno vabljeni!

Žitečka vas pri Dupleku. Kovaško orodje ima na prodaj po svojem možu Jožefa Ferk v Žitečki vasi.

Sv. Jakob v Slov. gor. Po dolgi mučni bolezni je dne 3. t. m. mirno v Gospodu zaspala Marjeta Škofič, rojena Knehtl. Bila je vrta gospodinja in dobra mati svojim otrokom, pa tudi siromakom. Da je bila zelo priljubljena, nam je pričala številna množica ljudstva, ki jo je spremljala na njeni zadnji poti. Pokojna zapušča moža in šest otrok, katerim izrekamo naše iskreno sožalje. Počivaj v miru! — Na sedmini za pokojno so nabrali 50 Din za dijaško semenišče.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Delavski stanovski shod z misijonsko pridigo in dvema sv. mašama ob devetih se bo obhajal v naši rom. cerkvi na 3. povelikonočno nedeljo na praznik varstva sv. Jožefa, nebeškega patrona vsem delavcem trpinom, ne samo tesarjem, kolarjem in mizarjem. Po službi božji stanovsko delavski shod v Čermeniški grabi pri velepodjetniku Vauhar-Serbec. Krščanski delavci, pridite na oba shoda v kar najobilnejšem številu! Oba shoda bo vodil goreč govornik in vnet zagovornik vseh dobrih delavcev.

Šmartno pri Slovenjgradu. Dne 9. aprila je umrla ena najboljših naših krščanskih mater Marija Ruter, soproga postajenačelnika v Dovžah. Nad dve leti je bila priklenjena na bolniško postelj. Le sv. vera in trdno upanje na jasnejše dneve onkraj groba ji je bila edina tolažba v pekočih dnevnih bolečin. Bila je v pravem pomenu krščanska mučenica v težki bolezni. Popolnoma se je tudi žrtvovala na oltarju ljubezni do svojih ljubljenih otrok. Kljub slabemu gmotnemu stanju je njena nepopisna požrtvovalnost pripomogla, da so dosegli otroci višjo izobrazbo in morejo biti goreči pospeševalci krščanske izomike našega naroda. Hvaležni farani so se oddolžili na dan pogreba. V ogromnem številu so se zbrali ob njenem grobu, da poprosijo Boga, da jo sprejme v nebeški raj, kjer naj se odpočije od zemeljskega trpljenja. — V nedeljo, dne 25. aprila, sta bila poročena v Mariboru naš ugledni faran Ivan Pušnik, veleposestnik, in Justina Uršej. Naj rosi milostno nebo srečo in blagoslov na novo zakonsko zvezo!

Velika Nedelja. V nedeljo, dne 15. aprila, ravno ob ¼ na 11. uro predpoldan smo zaslišali zamolklo brnenje v zraku. Mislili si smo, da je aeroplan. Kar zagledamo od južne strani pluti veliki zrakoplov z imenom »Italia«. Kakor je bilo že prej v časopisih razglašeno, je bil to italijanski general Nobile, ki je letel na severni tečaj. Zares je bilo lepo videti veliko zračno ptico, ko je plula ravno nad našo cerkvijo. Ljudje so z vzkliki in občudovanjem opazovali letočo prikazen, katere v našem kraju razen bivših vojakov iz svetovne vojne še nihče ni videl. Tisti, ki so stopali okoli cerkve, so bili za sedaj toliko na boljšem, da so nekaj več videli, kakor tisti, ki so bili v cerkvi. Pa saj so tudi zagnali tak kraval, da so dotični, kateri so bili pri maši, mislili, da se je zgodila kaka nesreča, ali da je nastal ogenj kje v bližini.

Trgovišče. Že dvakrat je neki hudomušnež sicer na šalji način kritiziral naše občinske ceste. Pa to ni šala, temveč gola resnica, da so ceste v naši občini res v skrajno slabem stanju. Ako se podaš od seneškega brega preko polja proti Trgovišču, zapaziš, da teče voda namesto po obcestnem jarku kar po sredini ceste. Ko prekoraciš na sredini vasi državno cesto in se podaš v takoimenovane »Krčec«, moraš biti posebno previden, da se ti med pešpotjo ne zgodi kaka nezgoda, kaj šele z vozom! Mora se povdariti, da ima občina gramoz za ceste takorekoč pred nosom, treba le nekoliko dobre volje in v teku enega ali dveh dni bi se naše ceste spremenile tako, da bi nas lahko zavidele vse sosedne občine. Prišel je namreč čas spomladanskega dela. Treba je voziti gnoj za saditev koruze in krompirja. Vaščani sicer še takorekoč po fretarskem zvoziijo svoj gnoj, ali ko pride ubogi viničar ali posestnik iz Grakšlna prosit voznika, se vsak izgovarja, da po trgovski cesti iz Grakšlna ni mogoče voziti. Toliko za danes. Ako se ne bodo v tem oziru v kratkem razmere izboljšale, se bomo oglasili na drugem mestu!

Mihovci pri Veliki Nedelji. Med Mihovci in Ormožem stoji neko znamenje, katero pa ne služi več v božjo čast, temveč bi bilo boljše, da se odstrani, ako se ga ne misli več obnoviti.

Veržej. V nedeljo, dne 29. aprila, se praznuje v Marijanišču praznik Marije, Matere dobrega sveta, v čast kateri je posvečena zavodova kapelica. Cerkvni obredi se bodo vršili pod milim nebom kot vsako leto, — Popoldne ob dveh bo vlč. g. inšpektor blagoslovil zares krasni kip Marije Pomočnice, umetnino iz rok Don Boskovih sinov. Nato bo slavnostna akademija s petjem in godbo gojencev zavoda. Praznik se bo zaključil s slovesnim blagoslovom.

Sv. Andraž v Slov. gor. Ugledno hišo Zorkovo je zopet obiskala kruta smrt in odpe-

ljala seboj v večnost nad vse skrbno gospodinjstvo Katarino. Tik pred svojo smrtjo je naklonila tukajšnji cerkvi svoto 2500 Din kot prispevek za novi veliki zvon. Tudi uboga delavka Uršula Lovrec, ki smo jo pokopali na veliko soboto, je določila v ta namen 500 Din. Lepi vzgled požrtvovalnosti za božjo čast. Počivajta v miru!

Pušenci. V naših krajih je navada, da na Veliko soboto po procesiji Vstajenja prižgajo bakle, ki gorijo pozno v noč. Pri baklah se ljudje veselijo velikonočne skrivnosti, se šalijo in zabavajo. Letos pa se je pripetil pri tem žalosten slučaj. K baklam je prišlo tudi nekaj fantov iz drugih vasi. Ko so odhajali, je eden izmed tukajšnjih stopil za njimi in enemu, ki je bil brez dvoma popolnoma miren in nedolžen, zasadil od zadaj nož v rebra, tako da so ga morali takoj prepeljati v križniško bolnico. Fantje, ali vam ni niti najsvetejša noč sveta dovolj? Surovo pretepanje z nožem se najmanj spodobi na Veliko noč!

Ormož. Ne vemo, ali obstoji res predpis ali ne, da morajo vse trgovine kupovati vžigalice v glavni tobačni zalogi. Od tukajšnje glavne zaloge kar naenkrat trgovine niso dobile drugih vžigalic kot sokolske. Tako je morala tudi tukajšnja kmetijska zadruga prodajati nekaj dni samo sokolske žveplenke, dokler ni neka zavedna kmetica ogorčena prinesla tam kupljene »Zdravo-Sokol-vžigalice« nazaj in izjavila, da ni prav, da se nam ponujajo samo take v nakup. Ker so se mnogi upravičeno nad tem spodtikali in jezili, je glavna zaloga vendarle uvidela svojo kratkovidnost in naročila tudi druge nesokolske vžigalice. Vzemimo, da bi se bilo narobe zgodilo, da bi se prodajale tudi na primer orlovske vžigalice in da bi kakšna »klerikalna« zaloga razpečevala samo take orlovske žigice, joj, kako bi zakričali proti zagriženosti in nesramnosti liberalci! In namesto, da bi si morali kupovati orlovske vžigalice, bi si gotovo raje nabavili kresilne kamne.

Slov. Konjice. Pri nas je odprl svojo odvetniško pisarno odvetnik dr. Macarol.

Oplotnica. V sredo, dne 25. aprila, to je na Markovo, se vrši v Oplotnici veliki kramarski in živinski sejem. Novo sejmišče za živino se nahaja na zelo lepem prostoru in sicer blizu gostilne Stopar. Ker se na ta sejem prižene mnogo lepe živine, se vsi kupci kakor tudi kmetje, ki želijo kaj prodati, vabijo uljudno!

Velenje. Zadnji čas nam je pobrala nagla smrt dva ugledna občana in sicer Mihaela Trnek iz Bevč, ki je umrl dne 31. marca, 78 let star, in Jožefa Brglez iz Pake, po domače Čujež, ki je umrl dne 13. aprila, 80 let star. Slednji je bil nad 40 let občinski odbornik, a je bil tudi dalje časa pri okrajnem zastopu.

Teharje pri Celju. Dne 28. marca t. l. je umrla gospa Marija Štante v starosti 80 let, bivša posestnica in gostilničarka v št. Lovrencu. Rajnica je bila splošno priljubljena in vzgledna gospodinja. Bodi ji zemljica lahka! Rodbinam Štante in Kroflič pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Sv. Peter v Savinjski dolini. Dne 16. t. m. je bil slovesno pokopan g. Alojzij Terglav. Pokojni je bil kremenit Slovenec, veren, očitno katoliški mož, velik dobitnik dijakov, cerkev, samostanov in misijonov, razumen kmetovalec, več let šempeterski župan in svojčas štajerski deželni poslanec. V težki štirimesečni bolezni je prejel večkrat sveto obhajilo. Na veliko soboto si je zaželel maziljenje s sv. oljem in papežev blagoslov. Ob štirih zjutraj na Veliko noč je z hrepenenjem zavžil sv. evangeljski kruh. Veselo so ob tej zgodnji uri farni zvonovi pritrkavali, gosp. Terglavu pa prihod »božje deklice« oznanjali. Mirno je opetovano vzdihnil: »Pripravljen sem, umrjem rad, ker Bog tako hoče!« Prosil je svojega župnika, da mu hodi molit molitvo sv. cerkve, ki odpirajo duši pogled v ve-

selo, srečno in večno življenje. Se po noči pred smrtjo je govoril za dušnim pastirjem ganljive molitve, v katerih se krščanski mož koncem svojega življenja zahvaljuje Bogu za največji dar božji: za sveto katoliško vero! Bogu udano je pričakoval angelja smrti in ko je prišel, je g. Terglav pri jasni zavesti ostavil svojo 60letno življenjsko pot. Rajskega mir njegovi verni slovenski duši, iskreno sožalje čislani njegovi ženi, hčeram in sinovom! —č.

Sladka gora. Pri nas so bile na belo nedeljo občinske volitve. Izvoljenih je 12 odbornikov SLS, 5 odbornikov pa od splošne gospodarske stranke. Udeležba je bila velika. Glede izvoljenih moramo naglašati, da zastopniki občine niso prav porazdeljeni. Nekateri kraji nimajo nobenega zastopnika, drugi jih imajo pa preveč. Liste so bile štiri.

Sv. Štefan pri Žusmu. Naš dobri g. župnik je moral pred Veliko nočjo v bolnico zaradi vnetja slepiča. Bil je operiran in sedaj se je na veselje nas vseh vrnil iz bolnice. Želimo mu, da bi kmalu okreval ter zopet energično deloval v prid in slavo naše fare. — Tudi drugače delujemo. Graditi nameravamo novo cesto skozi Sv. Štefan. O tem bomo pa že še poročali, ko bo delo že v teku.

Svetina pri Celju. Vsi vemo, da divjačina samo kmetom škodo dela. Enim zajci, lisice, jazbeci, jastrebi, vrane, jerebice, fazani itd. Drugim pa tudi divje svinje in srne. Ponekod je manj škode, drugod zopet več. To je resnica, da dobi občina mnogo tisočev za lov. Ker je pa posestnikov v občini mnogo, pa pride na enega posestnika komaj nekaj dinarjev, ako si izkupiček za lov razdelijo. Če se pa denar pusti občinski blagajni, ima pa vsak posestnik za nekaj dinarjev manjši davek. Če kmet vse druge davke plača, bo še plačal tisto malenkost davka, ki mu ga plača njegov delež od lovske zakupnine. Tako bi bil potem vsaki kmet res gospodar na svojem posestvu, ne pa zajec. Zakaj moramo rediti divjačino, ki nam desetkrat in tudi po stokrat več škode naredi, kakor je sama vredna. Če ena veverica ali šoja kmetu koš sadja požre in raznosi, je tisto sadje več vredno, kakor denar, ki od lovske zakupnine na njega pride. Vsa škoda se tudi ne more plačati, saj se še pravično ceniti ne da, ker divjačina ne požre kar vsega od kraja, ampak le tu pa tam: pero ali vrh na rastlini. Tudi za sadje se ne ve natančno, koliko ga je žival raznosila. So posestniki, ki jim je divjačina za tisoče škode naredila. Prav gotovo pa napravi divjačina vsakemu kmetu več škode, kakor za tiste dinarje, ki jih od lovske zakupnine dobi. Zato bi skoro vsak kmet še več kot toliko rad iz žepa dal v občinsko blagajno, samo da bi smel škodljivca ustreliti, kadar mu škodo dela. To ni pravično, da se lov proda brez našega dovoljenja. V nekaterih občinah še pet posestnikov ni s tem zadovoljnih. Ako je pa v kateri občini večina kmetov s tem zadovoljna, da se lov proda, tam pa naj prodajo le gozdna lovišča, obdelan svet: njive, travnike, pašnike, vinograde itd., se pa naj ne proda, na teh pa naj ima na vsak način kmet pravico, prosto postreljati škodljivce. Težko delati in davke plačevati imamo pravico, svojih pridelkov braniti si pa ne smemo! Če bodo kmetje sme li prosto braniti svoje pridelke, bo pa večina kmetov voljnih, prodati svoje gozdno lovišče. Tako bi imel kmet potrebno prostost, gospodje bi pa še tudi imeli dovolj zabave za svoje zdravje. Koristno kravo ima vsak pravico zaklati, škodljive divjačine pa se ne sme uničiti. Zato prosimo in pozivljamo vse gospode poslance, da vzamejo to stvar v roke ter da se nam ta pravična želja že kmalu uresniči!

Marija Gradec pri Laškem. Ko je l. 1918 umrl bivši gospod župan Anton Teršek, je prevzel županske posle njegov namestnik g. Martin Topole, posestnik, Jagoče 16. Leta

1921 je bil izvoljen za župana s 13 glasovi občinskih odbornikov. Leta 1924 z 18 glasovi. Dne 8. decembra 1927 pa so bile občinske volitve in je bil nosilec liste SLS, katera je od 25 občinskih odbornikov pritegnila za seboj 23. Ker je bila vložena pritožba, se je pa volitev občinskega starešinstva zavlekla in se je ta vršila šele dne 15. aprila t. l. Navzočih je bilo vseh 25 občinskih odbornikov. Vodil je volitev najstarejši občinski odbornik, leta 1862 rojeni g. Jurij Krajnc, p. d. Jozl, ki je krepko, podučljivo in pa resno nagovoril pomen današnjih volitev in težave županske časti, katero je že leta 1894 užival in da jo bodo bodoči župan lahko prenašal le, če ga bodo vsi gospodje občinski odborniki resno podpirali. Oddanih je bilo 25 glasov in od teh jih je dobil dosedajni gospod župan Martin Topole 20. Vpraša ga predsednik, ako izvolitev sprejme? Ta se je odločno izjavil, da ne sprejme več, ker ima 10letnega župovanja že dovolj in da so danes za župana prav težki časi, siliti pa se ga kot 62letnega moža tudi ne more več. Toda občinski odborniki tega niso hoteli slišati ter so ga vsi, tudi tisti, ki ga niso volili, obkolili, objeli kot svojega očeta, mu obetali vsepovsod zvestobo in podporo in da ga v neprijetne odseke in odbore ne bodo silili, samo da se vidi jo na čelu svoje občine poštenega, stvarnega in ponižnega moža, ki se v pisarni nikdar ne razburi. Mož je bil od tega zaupanja očitno ginjen in je župansko mesto zopet zavzel. Nato je sledila volitev občinskih svetovalec: Klub SLS je bil častno discipliniran in je tako vsak občinski svetovalec dobil nad 20 glasov. Izvoljeni so: Jurij Krajnc, bivši župan, Lahomšek št. 2; Mihael Hrastnik, Brstnik št. 16; Mihael Jelenc, posestnik, Dol 8; Martin Zveplan, Lažiše 21; Penič Fl., orožnik v pokoju, v Lahomnem 26. Pregledovalcem računov pa so bili izvoljeni: od kluba SLS g. občinski svetovalec Penič Fl. in Ivan Deželak. Od gospodarske stranke, to so združeni nasprotniki, ki še sami ne vedo, kaj pravičnejše hočejo od občine, oziroma za občane storiti, pa so dobili istotako dva preglednika in sicer Karola Škoberne, pos., Ojstro 31, ter Andrej Kokotec, posestnik, Gračnica 3.

Brežice. Pokopali smo g. Šetinca iz Sv. Lenarta. Pokojni je bil zelo priljubljen in je imel zelo lep pogreb. Udeležili so se ga poleg oč. duhovščine požarna brambá, srezki poglavar, notar in občinski predstojnik s celim odborom. Pevsko društvo mu je zapelo žalostinko doma in pri odprtem grobu. Vsem tem in darovalcem vencev ter vsem drugim, ki so se pogreba udeležili, izreka prisrčno zahvalo žalujoča rodbina Šetinčeva.

Zanimivosti.

KORISTI SEVERNEGA TEČAJA.

Severni kraji niso tako revni na naravnih bogastvih, kakor si mislijo nepoučene glave. Ribičem in lovcem se odpirajo tam v toplejšem letnem času lepe možnosti za zaslužek, a že pred svetovno vojno so našli na nekih ozemljih bogata lovišča koristnih rud in premoga, ki ga n. pr. na Špicbergih že tudi prav krepko kopljejo. (Ta s premogom ni čudna, ako pomislimo, da je bilo v prastarih dobah v teh krajih bujno življenje, ki ga je pospeševalo toplo podnebje, kakoršnega ne poznajo danes niti v najbolj vročih deželah sveta.)

Znanost pa se bavi še z drugimi izkoriščevalnimi nameni. Že dalj časa snujejo v severnih pokrajinah, kot na Norveškem, v severni Rusiji in v Ameriki (zlasti na Alaski), številne vremenske opazovalnice, ki jim je namen, da bi razgnili skrivnost severnega podnebja, oči

katerega je odvisno v veliki meri tudi podnebje toplejših pasov. Poleg tega pa nudi Arktika polno nepojasnjenih ali pa vsaj nepopolno dognanih pojavov, ki so v zvezi z vremenskim opazovanjem. Tu imenujemo n. pr. pojave zemeljskega magnetizma, polarni sij, električne pojave v ozračju itd. Doslej so naredili s takšnimi opazovalnicami že mnogo, lahko bi pa še več, če bi mogli zgraditi takšne opazovalnice tudi v najgloblji notranjosti severnih dežel, mogoče na tečajih samih. To je bilo dosedaj iz dveh razlogov nemogoče: prvič, ker ni v tej notranjosti (bržkone) nobene zemlje in bi morali torej graditi na led, ki pa nudi zelo nestalna tla, in drugič, ker je bilo silno težko prodreti z običajnimi sredstvi v tiste pokrajine in je bilo prostovoljno bivanje v

njih zaradi grozne osamelosti nemogoče. Šele z najmodernejšimi tehničnimi pripomočki, n. pr. z radiom in s pomočjo rednega zračnega prometa bi se nekatere najhujše ovire lahko premagale. Vremenoslovna postaja bi lahko stala na kakšni ustaljeni, veliki ledeni ploči v Severnem oceanu, v nekem oziru bi bilo to celo boljše, ker je na Oceanu pregibanje ledu veliko mirnejše nego na kopninah in na otokih. Postaja bi imela poleg potrebnih aparatov za opazovanje vse mogoče udobnosti, n. pr. baš radio, in bi jo od časa do časa obiskovala letala, ki bi prinašala osebju opazovalnice vse, kar bi potrebovalo za življenje. Skladišča živil in drugih potrebščin bi bila raztresena daleč okoli postaje za slučaj, da bi se ledena tla pod njo utrgala in splavala po morju.

a bi bil kakšen stanovnik slučajno odtrgan od drugih, pa tudi zato, da ne bi pri kakšni nesreči na postaji ostali hipoma brez vseh življenjskih sredstev. Radio bi služil seveda v prvi vrsti za odpošiljanje rednih vremenskih poročil v svet, in bi morali imeti zanj toliko nadomestnih delov, da bi v slučaju potrebe sestavili lahko čisto novo oddajno in sprejemno postajo.

Požigal, da je videl veliko ljudi. V vasi Winkeln pri Welsu v Avstriji sta v zadnjem času pogorela dva kmetska doma. V obeh slučajih je bilo očitno, da je bil ogenj namenoma podtaknjen. Dognali so, da je bil obakrat požigalec devetleten deček Franc Zellinger. Fant je izjavil, da je zato zažigal, ker ga silno veseli, če pride kje skupaj veliko ljudi.

Angleški in ustravski PLINSKI KOKS

prvovrstne kakovosti oddaja

najceneje
na drobno in na vagone

Mestna plinarna Maribor. 527

Stalno v zalogi najboljši in najcenejši koks in kovaški premog. Mejovšek Branko, Maribor, Tattenbachova ulica 13. 513

Najboljša semena kakor
zelenjava,
pesa,
korenje,
rafija, 539
cvetlična semena,
rdeča detelja itd.

kupite najcenejše pri

Ferdo Kaufman-Maribor

Kralja Petra trg 1,
pri državnem mostu.

Vosek in voščine kupuje v vsaki množini Čebelarstva podružnica Maribor. Blago prevzema in plačuje Ivan Lukman, Majstrova ul. 19. 541

Iščem službo k dvema konjema v bližini Maribora. Zmožen vseh gospodarskih del. 529

Hlapec se sprejme takoj. Naslov v upravnistvu. 533

Hlapca pridnega in poštenega, za stalno sprejme takoj Alojz Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15. 534

Pekarna in branjarija se takoj odda proti majhni odstopnini, nobene konkurence. Ivan Šket, Sv. Jernej, pošta Loče. 548

V najem se da poldrugi orral njive, poldrugi oral gozda, velik sadonosnik in druge kositve. Poslopije je v dobrem stanu, Gradiška št. 18, pošta Pesnica. Ant. Kramberger. 546

Imam še vse sorte lepega trsja, pelcano na podlago Göthe 9 po najnižji ceni: I. Zigler v Razvanju 50, pošta Maribor. 547

Krekova posojilnica v Mariboru

482 reg. zadr. z neom. zav.
Meljska cesta št. 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnemu poroštvu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah ki nam nudijo najboljšo varnost.

Otvoritev obrti

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti da sem otvoril dne 10. aprila 1928 svojo krošnjarsko delavnico v Rjavci št. 6 in izdelujem vsakovrstne koše, vozne koše in canjice ter vsa v mojo stroko spadajoča dela. Grem tudi na dom. Cene nizke. Postrežba točna. Se priporoča za obilen obisk

IGNAC KOČMOT

543 Rjavci št. 6, Sv. Andraž v Slov. gor.

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, gumi nogavice za krčne žile, bergel, trebušne obveze proti različnim boleznim, umetne roke in noge, različne aparate proti telesnim poškodbam, suspensorije, podlage za ploske noge itd. izdeluje od navadne do najfinejše vrste strogo solidno in trpežno, po najnižjih cenah

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar
Celje, Slomškov trg 4 (za farno cerkvijo)

80 vrtnih stolov po 12 Din se proda, Mlinska ul. 23, Maribor. 525

Učenke iz boljših hiš se vzamejo v fini hotel v Rogoški Slatini čez sezono. Vpraša se Majstrova ul. 23/II., Maribor. 524

Natakarica išče službo v bližini Ptuja ali Ormoža. 531

Apno zmiraj svežo in cement kupite najceneje pri staroznani tvrdki H. Andraschitz, Maribor, Koroska cesta. 467

VABILO
na

46. letni občni zbor

ZADRUGE MLINARJEV, ŽAGARJEV, KAMNOLOMOV, OGLJEŽGALCEV etc. za sodni okraj Laško, ki se vrši v nedeljo, 29. aprila 1928 ob 14. uri v dvorani hotela Tadina v Laškem.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedstva. 2. Sklepanje o spremembi pravil. 3. Poročilo blagajništva. 4. Volitev novega odbora. 5. Določitev združnih doklad. 6. Razni predlogi in sklepi.

Ako ta občni zbor ob določeni uri ni sklepčen, se vrši v smislu § 18. odst. 7. eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu članov. Z združnim pozdravom Vas vabi

537

Blaž Zupanc.

Zahvala.

540

Pogoreli so nama hlevi, katere sva imela zavarovane pri naši domači zavarovalnici banki »Slaviji« v Ljubljani.

Hitro po obvestilu je bila na mestu likvidirana požarna škoda in banka »Slavija« nama je takoj in brez vsakega odbitka izplačala celi zavarovani znesek Din 11.500.

Za hitro in kulantno izplačilo se tem potom zahvaljujeva »Slaviji« in njenemu zastopniku g. Francetu Kocuvan-u, ki je naju nagovoril, da sva se zavarovala pri banki »Slaviji«.

Zato vsakomur priporočava, da se zavaruje pri banki »Slaviji« v Ljubljani.

V Stangrovi, dne 28. marca 1928.

Franc in Terezija Domajnko.

Iščem vajenca za čevljarstvo obrt. Vzemem Ivan, Samužani, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. 545

Hlapec, pošten in marljiv, se sprejme. Parni mlin v Kanži, Pesnica. 544

POZOR ČEBELARJI!
Vse čebelarstvo orodje, panje, umetno satovje, »Ričove« tiskalnice za umetno satovje, stroje za trčenje medu, semena medu bogatih rastlin dobavlja: Jugosl. čebelar. industrija **NOVI VRBAS (Vojvodina)** poštini predal št. 5. **Cenik pošljem brezplačno!** 321

Velika preša (12 hl) se zelo ugodno proda. Vpraša se »Vila Turner«, Fram. 535

Za svojo sprejemem 6-8 letno deklico, siroto ali revnih, poštenih starišev na kmečko posestvo na deželi. Naslov v upravi lista. 536

Na prodaj več zelo močno obljudenih ameriških panjev. Vprašati pri g. Weigand, železarna, Store. 532

Dvokolo, dobi vsaki nekadilec zastoj, samo v trgovini dvokoles. šivalnih strojev Milko Škerlec, Sv. Tomaž-Ormož. Zahtevajte prospekte. 526

Lahki tovorni avto proda za 6000 Din Davorin Tombah, Št Vid pri Ptuj. 530

Proda se posestvo obstoječe in vinograda, sadonosnika in njiv, skupaj 7 oralov, Helena Verlič, Nebova, Št. Peter pri Mariboru. 528

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava v usnju z zlato obr.	Koščene platnice (celuloid)	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.				
Dinarjev						
Ključek nebeški	20 —	25 —	—	—	—	—
Pri Jezusu	9 —	15 —	42 —	—	—	—
Kam greš?	11 —	21 —	27 —	24 —	30 —	Irha 34 —
Oče naš	—	—	35 —	črne 21 — bele 21 30	—	—
Angelček	13 —	—	26 — 32 — 40 —	črne 18 — bele 18 19	45 —	—
Za Jezusom	19 —	24 —	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39 —	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12 —	16 —	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43 — 40 — 28 — 20 —	—	42 —	—
Nebesa naš dom	—	—	—	—	67 50	—
Zgodi se Tvoja volja	22 —	—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16 —	22 —	44 —	—	—	—
Besede življenja	22 —	—	30 —	—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27 —	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16 —	18 —	—	—	—	—
Bogomila	—	20 —	—	bele 22 —	—	—
Jezus na križu	18 —	30 —	—	—	—	—

Bolniki čitajte!

Ravnokar je izšel en poučljiv spis. V njem se razpravlja o vzrokih, nastanku in zdravljenju živčnih bolezni.

Jaz pošljem vsakemu ta evangelij o zdravju popolnoma zastonj, ako piše na spodaj stoječi naslov.

Tisočera zahvalna pisma dokazujejo edino obstoječi uspeh neumornega vestnega preizkovalnega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor spada k tej

veliki množini živčno bolanih

kdo trpi na raztresenosti, tesnobnem čutu, slabem spominu, glavobolu, brezspančnosti, motenju prebave, preobčutljivosti, bolečinah v udih, na splošni ali deloma telesni slabosti ali na drugih neštetihi pojavih

mora mojo tolažilno knjižico dobiti.

542

Kdor jo pozorno bere, bo dobil pomirjevalno prepričanje, da se najde navadna pot do zdravja in življenjskega veselja. Ne čakajte in pišite takoj še danes!

ERNST PASTERNAK, BERLIN S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. 24.

Mostin!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in Drogerija A. Kauc, Ljubljana. 504

Vsako množino svežih jajc prevzame celi dan, sedajna cena za komad, najboljša 1 Din, jajca ne predrobna. Samo pri veletrgovini sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta 126—128, Ivan Göttlich, mlajši. 538

Hmelovke

proti gotovem plačilu 4 vag. 6—7 m, 2 vag. 7—8, smrekove zdrave, zimski sečenj. Zalec, poštni, predal št. 100. 506

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vransko in rezervni zaklad. Hipotekarna posejila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Pošne položnice na razpolago. 8

Artur Sills:

16

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Dospela sta do majhne stavbe, ki je bila od drugih ločena. Tu sta stopila z jahalnih živali in jih predala slugi. Casas je s prijaznim gibom povabil Gregorja, da vstopi.

— Gotovo ste lačni. Oprostite, da vam ne morem bolje postreči.

Gregor je jedel in niti ni pazil na to, kaj ima na krožniku.

Ko so prinesli kavo, si je Casas prižgal cigareto.

— Vi ste naleteli tukaj na skrivnost — je začel. — Da se nahaja tu zlato, ne ve nikdo. Jaz sem slučajno naletel na ta dol, ki je bogat na zlato . . .

— Oh, vi sami ste ga zasledili?

Las Casas se je obotavljal.

— Da. Sklenil pa sem, da bom o stvari molčal, ker nisem hotel, da bi ta smrtna pokrajina postala torišče preprirov in bojev. Skrivaj sem z bolivsko vlado sklenil pogodbo in najdeno zlato odvažam z ladjami po reki Paragvaj. — Hodite z menoj, da vam pokažem tovarno.

Raoul je peljal gosta k rudnikovi odprtini. Po vzpenjači sta se spustila dol pod zemljo.

Vročina je postajala vedno večja. Ko sta dosegla tla, je bila skoraj neznosna. Gregor je zagledal delavce. Kar teklo je z njih od vročine.

— Tam je zlata žila! — je kazal Raoul — Ni ravno široka, a bogata je na rudi. Zgoraj vam pokažem, kako se izloča zlato

Vzpenjača ju je nesla navzgor.

— Tu so naprave za razbijanje rude! — Casas je pokazal na tri kladiva. — V teh kotlih se ruda tali. Tu pa je zlato. — Odprl je kovinast zaboj.

Gregor se je udal grenkim čustvom.

Tu je torej »zakopani« zaklad. To je konec deset-tisoč kilometrov dolge poti. Urejen zlat rudnik.

Iz razmišljanja ga je vzbudil Raoulov glas.

— Sedaj pa še nekoliko pijva, predno greva spat. Jutri zjutraj pa vaš vodnik pripelje sestro in prijatelja.

Gregor pa je izjavil, da tudi on gre z vodnikom in se potem vsi skupaj vrnejo. Čutil je potrebo, da Dübello pove, kar je doživel.

— V kolikor morem presoditi — je pripovedoval Gregor Dübello in Betki — smo se lotili precej nespametnega podjetja. Zlato sicer je tam, toda nikdar ni

Ne delajte si skrbi za BIRMSKO DARILLO!
 Lep molitvenik, pa en rožnovenec
 je poleg navadnih spominčkov najlepši spomin.
 V današnjem „Gospodarju“ najdete cenik TISKARNE SV. CIRILA

Primer lenobe

Turki so znani po celem svetu kot — delamrzniki. Osobito prednjačijo glede lenobe turški plemenitniki.

Kmalu za tem, ko je zasedla rajna Avstrija Bosno, so imeli naši častniki in uradniki priliko, spoznati razmere med poturčenimi Bosanci.

Zandarmerijski oficir, ki živi danes v pokoju, je prišel kmalu po zasedbi v Bosno. Kot poveljnik orožniškega oddelka je dobil v bolj zakotnem bosanskem mestecu stanovanje z velikim vrtom. Vrt je bil po turški navadi čisto zapuščen, preraščen s trnjem ter srahotjem. Častnik Slovenec se je lotil lasnoročno mučnega iztrebljenja ter snaženja. Ko je bil obširni vrt očiščen, je izkopal jame za slive ter sadno drevje.

Sosed oficirjevega vrta je bil bogat Turčin — Osman beg. Dan za dnevom je gledal častnika pri delu, držal roke prekrižane na hrbtu ter pušil cigareto za cigareto. Ko je začel oficir saditi drevesa, se je Turku razvezal jezik in je vprašal:

»Gospod, kaj vendar počenjaš?«

Častnik mu je pojasnil, da bo spremenil vrt v sadonosnik, ki mu bo rodil obilo sadja in predvsem slive.

Osman beg je posedal sam ravno tako zapuščen vrt. Ko je posadil oficir že vsa drevesa, je znosil musliman na svoj vrt motike, krampe in drugo poljedelsko orodje. Orožniki so bili uverjeni, da bo začel tudi on z lastnoročnim trebljenjem vrta. Ko je bilo vse orodje na sredini trnja ter srahotja, je sedel Turk s prekrižanima nogama na kup orodja. Pušil je cigareto za cigareto, sedel nepremično, kakor bi bil najgloblje zamišljen . . .

Šele proti večeru je vstal, pospravil orodje in izginil v svoj stan.

Drugo jutro je znosil orodje na vrt že v jutro ter čepel na kupu celo dopoldne. Opoldne je vstal, zlezal na svojo mulo in odjezdil proti mestu. Osman bega ni bilo dva dni na spregled. Častnik je bil uverjen, da kupuje musliman v mestu sadna drevesca in mu je hotel priskočiti na po-

moč s svojo izkušnjo. Odpravil se je v mesto ter poiskal bega. Turčin ni kupoval drevesc, ampak pil na smrt rakijo. Ko je zagledal oficirja, ga je ozmerjal, češ, da je bedak, ker se je mučil cele tedne z izkopavanjem trnja. Tudi on se je hotel prvotno lotiti nasada vrta, a je poprej zadevo premislil temeljito: Po predvarku se je prepričal, da se turškemu begu ne izplača delo, ker se lahko napije že gotove rakije na smrt za par kron!

Osman beg se je vrnil s pijančevanja šele tretji dan. Spal je nato poldrugi dan. Odslej ni niti pogledal več na oficirjev sadonosnik, ker plemeniti musliman je za lenobo, a ne za trudapolno obdelovanje vrta!

Poravnajte naročnino za „Slov. Gospodarja“!

Mežnar Valent.

Mežnar Valent zvonil, zvonil . . .

Trde žuljave roke stiskajo mastno vrv, težka, siva glava klanja v taktu bron.

Zvoni in misli:

Budim k Zdravi Mariji v mrzli noči. Človek počiva in sanja zlate sanje; krog njegovih ustnic žari in usta mu govorijo srečo. Valent pa zvonil in budi . . .

Pojem češčeno Marijo, ko tulijo tovarne k odmoru. Moja glava se klanja in človek je odložil motiko in zmolil molitev. Položil je trudno glavo v senco, da počijejo žulji krvavih rok . . .

V mrak udarja Ave Marija in zvonček vernih duš zapoje počitek in konec dneva. Mati zavija svojo deco v posteljo in v vaški kapelici cingljajo jagode rožnega venca . . .

Zvonim ob petih in devetih, stiskam vrv ob štirih do petih. Spremljam glasove miserere in joka. Zvonim zadnje pot človeku, ki je moral k sodbi. Zvonil sem v mladosti in zvonim v starosti. O, koliko duš sem spremljal s svojim zvonom

na Ratnikovo njivo. Umril je župnik Janez in zvonil sem k pogrebu. Ducat duhovnikov mu je pelo miserere in jokalo za blagim srcem. Šla sta k počitku ključarja; Franc, za njim pa Tone. Ko so ju polagali v zemljo, sem zvonil in drugič v življenju jokal in močil svoje roke s solzami. Tone je šel. Šola naju je zvezala, vojska naju je držala ob trdem komisu. Pa nisva tožila. Zvonil sem mu za njegove dobre besede . . .

Mežnar Valent zvonil in še misli:

Trikrat je bila že razkopana Ratnikova njiva, mežnar Valent pa še zvonim. Še so vajene moje roke trdega prijema mastnih vrvi. Še bom zvonil in še sebi bodem zvonil na Ratnikovo njivo. Sto in sto duš je šlo mimo mene. Vojna je pošiljala črna pisma naših padlih sinov. Mežnar Valent je zvonil. Prišla je mora in sesala naša dekleta. Mežnar Valent je zvonil. Kolikokrat sem nategoval vrv velikega bron, koliko lepih ur je šlo mimo mene.

Mežnar Valent zvonil in si govori:

Prišel bo čas, ko me pokliče Bog otec. Šel je župnik Janez, šel Tone in Franc, in šel bom tudi mežnar Valent. Šel bom pred Stol in rekel: Bog Otec, usmili se mežnarja Valenta, grešnika in velike lenobe. Lahka in sveta mi je služba, pa jaz sem malomaren, Bog Otec! Usmili se me, saj bom zvonil pridno in pobožno in ko me pokličeš, pošlji angela, da grem z njim!

Oče nas, ki —

Mežnar Valent zvonil, zvonil . . .

Le enkrat bi videl . . .

Kraj potoka počiva mirni dom. Beli zidovi štrlijo med zelenimi smrekami, kakor da prosijo v nebo v tihi in večni molitvi. Cvetoče črešnje pojejo v vetru in bele rože pokrivajo drevje. Okna cvetejo v pomladnih rožah. Vsako jutro in zvečer jim mlada žena doliva vode in se veseli njih rdečih in belih cvetov.

bilo zakopano. Raoul ima rudnik in tovarno. Vse mi je razložil, kako zlato dobiva in kako ga prodaja z vednostjo bolivajske vlade. Ako bi sedaj poskusili, da bi si zlato prilastili, bi bili pravi neumneži.

— Imaš prav — je kratko odgovoril Dübell. — Stavim, da Casas sluti, zakaj smo prišli sem. Bilo pa bi zelo nespametno, ako bi mu svojo nakano razkrili. Naša naloga zaenkrat je, da čim bolj odvrčamo od sebe sum.

— Kako? Raoul nima povoda, da bi kaj prikrival.

— Kaj? Ne vem, Gregor, ali si res tak osele? Ali se ti ne zdi čudno, da Casas niti črhnil ni o kakem zlatem rudniku, ko si bil v Sv. Martinu pri njem? Ali lastniki zlatih rudnikov molčijo in dopovedujejo svetu, da je živinoreja njihovo glavno bogastvo? Ne, moj dragi: ali je rudnik po zakonu zavarovan ali ne . . . tu se nekaj skriva, kar se mora razjasniti.

— Razen tega — je dodala Betka — nam je Lopato pokazal »puščice« in našli smo tudi »reko mali hrib« in vse drugo, kar navaja prednikovo pismo.

— O tem niti ne govorim, da moramo tudi iz dejstva, da smo našli grob tvojega pradeda, nekaj sklepati — je dejal Dübell mrko.

— To je res — je priznal Gregor. — Vendar da ga moramo vprašati, ali ve kaj o tem?

— O čem? — je mrmral Dübell.

— Kdo da je umoril mojega pradeda.

Dübell ni vedel ali se naj jezi ali smeje.

— Gregor — je dejal — enkrat sem ti že povedal, da je Raoul človek, ki te v prvem trenutku spravi s pota, ako izve, kake namere imaš. Sedaj zopet naglašam: velika sreča, ako živi pridemo odtod.

— Zakaj?

— Ker nas Casas ne pusti pri življenju, ako izve, da so nam znane njegove skrivnosti.

— Jaz nisem spoznal, da bi hotel pred nami kaj skrivati. Nasprotno. Obljubil je celo, da nam vse razkaže.

XIV.

Casas se je precej skrbno pripravljal za sprejem gostov. Pred Betko je hotel nastopiti kot omikanec. Obril se je in krog vratu zvezal svilen ruto.

Ko je bil s toaletto gotov, se je ozrl skozi okno ven. Zagledal je Miguela. Izvrsten dečko! Kako hitro je gotov z delom. Casas mu je kimal, da pride k njemu.

— No, ali si izvršil nalogo in si prinesel dokaz?

Miguel je prišel bližje in Raoul je videl, da je ne navadno nervozen.

— Gospod, oni človek sem pride. Lahko bi ga bil umoril, zdela pa se mi je boljše, da prej govorim z vami.

— Kdo pride sem? — Morda tisti Holandinec?

Naredite veselje svojim birmankam in kupite jim v spomin
Botrice! lep molitvenik, pa enrožnivenec poleg navadnih spominokov. V današnjem „Gospodarju“ poglejte cenit TISKARNE SV. CIRILA

Dvoje otrok skače po blagoslovljeni zemlji in nabira ob potoku rože, lepoto naših poljan in veselje naših src. Svoje tanke in bele ročice stegujeta po vijolicah in pleteta vence za bolnega, slepega očeta.

Vojna je utrgala mladi ženi moža po osmih dneh poroke. Šel je in se vrnil po petih letih z globoko brazgotino na obrazu in brez oči. Črno steklo mu je zakrivalo vrte trepalnice, da ostane prikrita pregreha groznega klanja.

Žena je molila v žalosti in delala z dvakratno močjo. Ustajala je z zarjo; potila se v mrak z mislijo o lepi bodočnosti, v sanjah o sreči njenih otrok in v žalosti ob pogledu na slepega moža.

Mali Markec je služil očetu. Vodil je slepega po prašnih cestah, mimo visokih in lepih hiš, celo tje do Marijine kapele. Trdno se je oče držal sinove roke; težka lajna mu je težila trudno ramo. Za spomin so mu jo dali, kakor so mnogim dajali spomine lesenih nog. Pa čudno veselo je pela ta lajna! Ljudje se je niso nasitili. Bila jim je vedno dobrodošla. Položila je ljudi v mrak žalosti in bridkosti in osrečevala ob urah veselja in zadovoljstva.

Tako sta prosjčila. Lajna je udarjala ob taktu snežink in dežja, ob udarcih cepcev in teptanja jabolk in grozdja. — Nista vzdihovala, ne klela.

Žena je delala, mož beračil in otroka sta rastla ob očetu in materi. Dan je šel v dan in v njih srcih je bila tiha teža. Nikdo ni vzdihoval, nikdo klet. Mož ni tožil po solncu in ni čutil utrujenosti v svojem srcu.

Na Veliko noč pa se je zgodilo čudol! Žena se je vrnila od vstajenja s košaro blagoslovljenih jedi. Solnce je sijalo takrat tako toplo in jutranji žarki so ožarjali mirni dom. V kotu pod križem je pognila mizo, da sedejo v spomin trpljenja.

Obrazi so žareli v veselju in niso čutili teže priberačenega kruha. Žena je zadržavala solze veselja ob pogledu na suhe koščice malega Markca. Njegove

oči so žarele v nepopisni sreči; dajal je očetu košček za koščkom v mrka in tiha usta. Ni čutil slepec, da je priberačen kruh. Zdelo se mu je, da plava nad mizo angel, ki ogreva in blagoslavlja . . .

Takrat je bilo, ko se je zgodil ta čudež. Slepec se je vzdignil in stegoval roke v temo, da objame solnce, svet, vse. Ni razdvojil teme; ostala je kakor je bila. Le njegova usta so žalostno vzdihnili in zapela pesem slepcev: Le enkrat bi videl . . .

Nikoli ni slepec tožil in ne klet; le srce mu je nosilo težo. Beseda je morala na dan, ki je pekla, težila in morila.

Svoje roke je zaril v lase in zajokal brez solz.

Žena je objela svoja otroka. S svojimi solzami jima je gladila lase. Razumela je gorje in razumela je Veliko noč —

Otroka sta pozabila na jed in blaženost, ki jih je obiskala. Zajokala sta — ker nista razumela očetove bolesti.

(Jočna.)

Dokaz naše narodne zavednosti pred 10 leti.

Dne 7. aprila 1928 je minulo 10 let, ko se je vršil oni znani slovenski tabor v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu. Na zborovanju je bilo nad 2000 navdušenih slovenskih mož, fantov ter deklet. Zastopane so bile: Dravska, Mislinjska ter Labudska dolina.

Zborovanje se je vršilo na obširnem dvorišču gostilne pri Času. Na predlog blagopokojnega dr. Verstovška je bil izvoljen predsednikom domači župan g. Bart, ki je podelil besedo g. dr. Antonu Korošču.

Govornik je klical navzočim v spomin v nebo kričeče krivice, ki so se godile Slovincem pod Avstrijo in osobito še med svetovno vojno. Vso to gorje slovenskega naroda kliče ter zahteva novo jugoslovansko državo. Ko so slišali zborovalci ime: Jugoslavija, je zaorilo proti nebu iz tisočerih grl: »Živela jugoslovanska deklaracija! Živela Jugoslavija!«

Na ta veličastni tabor se je priklatlilo od vseh strani nad 200 oboroženih Nemcev ter nemškutarjev pod vodstvom žihopoljskega Lučovnika in tedajnega urednika najbolj hujskaškega lista »Marburger Zeitung« Jahna. Ko je ta druhal čula ime »Jugoslavija«, je začela kričati nad dr. Koroščem, da je veleizdajalec! Ker s kričanjem niso nič opravili, so hoteli nastopiti z dejansko silo. Vsak od nemškutarskih pretepačev je imel v žepu velik kamen, katerega bi naj bil pognal proti dr. Korošču na dano povelje.

Ko so videli naši vrli možje ter fanti, da hoče ta najeta ter nahujkana druhal

razgnati shod s kamenjem in palicami, je zavrela v njih slovenska kri. Razgrajče so porinili iz zborovalnega prostora in jim pokazali pot, odkoder so prišli. Od slovenskih pesti ugnana nemškutarija se je razkropila na vse strani. Dr. Korošec je dokončal svoj deklaracijski govor. Takoj po Koroščevem govoru je zaključil vladni komisar shod. Rajni dr. Verstovšek je še pozval navzoče, ali so za ali proti jugoslovanski deklaraciji. Zbrana množica je enoglasno vzkliknila: Živela Jugoslavija!«

Koroške Slovenke so izročile g. dr. Korošču na tisoče podpisov iz Koroške, kjer se je izrekal narod za Jugoslavijo. Slovenka iz Guštajna je še nagovorila dr. Korošca in mu izročila trobojnico. Zborovalci so še zapeli par navdušenih narodnobudnih pesmi in se razšli.

Poraz v Št. Janžu je Nemce in nemškutarje silno razljutil. Po svojem časopisju so začeli srditi boj proti dr. Korošču in vsem voditeljem slovenskega naroda. G. dr. Korošca so ožigosali kot veleizdajalca, ki spada na vislice, slovenske može in fante so slikali kot krvoločne boljše-vike, ki napadajo »mirne« Nemce. S shoda v Št. Janžu je objavilo nemškutarsko časopisje sliko, na kateri sta naslikana dr. Korošec, ko jezdi s trobojnico na kozlu, dr. Verstovšek s pištolo v roki na volu. Oba sta obdana od slovenskih kmetov, ki s cepci, kosami in vilami pobijajo »miroljubne« Nemce. Te slike so potem širili po celi rajni Avstriji in hujskali proti Slovincem.

Miguel je prikimal.

— Ni pastir! Osel sem bil, da ga nisem spoznal že v Elini. Brado je obril in se oblači po Evropsko. Danes zjutraj pa sem ga spoznal.

Don Raoul je Miguela zgrabil za rame.

— Kdo je on? In kaj hoče tukaj?

— Ali se spominjate, da sem v Sv. Martinu slišal, kaj sta govorila pred njegovo bajto on in . . .

Miguel je umolknil; gospodar ga je gledal s tako jezo, da mu je jezik zastal.

— Slišal sem, da sta govorila — je nadaljeval s strahom — o »reki malih rib«, o nekem skritem zakladu.

— Dalje! — ga je priganjal Raoul.

— Holandinec vas je s pomočjo nekega Indijanca zasledil in pride za vami v družbi onega gospoda in dame, ki sta bila vaša gosta.

— Z Goversom! — je sikal Casas. Sedaj mu je bilo vse jasno.

Temni obraz mu je obledel.

— A tako! — je škripal z zobmi. — Potepuh mi je vzela nevesto, sedaj pa hoče še moje zlato! — In obrnil se je k Miguelu. — Zaenkrat ga še pusti pri življenju! Toda pazi na vsak njegov korak in mi o vsem poročaj! Si razumel?

Miguel je resno prikimal.

— Da, gospod! Toda, obljubite mi, da pozneje lahko obračunim z njim. Saj veste, kaj mi je storil!

— Plačal bo, kar ti dolguje . . . in meni ravnotako — je srdito odgovoril Casas.

Betka, Gregor in Dübell so se bližali naselbini. Ko so bili kaki dve uri od soteske, se je Dübell ustavil, da bi se obril.

— Ako me Casas v tem stanju zagleda, takoj spozna v meni svojega pastirja. To pa bi imelo za mene slabe posledice.

— Zakaj? — je vprašal Gregor

— To je postranska stvar. Izvedel pa sem, da je razpisal na mojo glavo tisoč pesov.

— Odkod veš to? — Gregor še vedno ni mogel verjeti, da bi bil Raoul tako krvoločan. — Nemogoče se mi zdi, da bi kdo toliko žrtvoval za človeško glavo.

— Jaz pa vem, da je tako! — je izjavil Dübell. — In slišal sem to od Miguela, ki je dobil to naročilo.

— Kaj, z njim si govoril?

— Da. V Elini sva prišla skupaj.

— Ni te prepoznal? — je poizvedoval Gregor.

— Ne . . . hvala Bogu! Ker drugače bi bil izgubil svoje uho.

Gregor je zastokal.

nova knjiga za vas! Brez nje ni nedelje!
Fantje
 "BESEDE ŽIVLJENJA!"
 Naročite ta fantovski molitvenik,
 ki stane 22 Din, v usnje z zlato
 obvezo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Radi šentjanškega shoda so bila prepovedana vsa javna zborovanja za jugoslovansko deklaracijo.

Od shoda v Št. Janžu na belo nedeljo 1918 je minulo 10 let. Ta pomembna 10-letnica nam kliče v spomin neustrašeno navdušenost naših voditeljev za udejstvitev nove — jugoslovanske države. Od teh težkih časov pred 10 leti je zatonilo komaj 10 let in naši politični nasprotniki bi radi imeli monopol na narodnost in to še predvsem ljudje iz Zerjav-Pucljevih vrst.

Le pogledimo vse sramotilne članke ter slike, s katerimi so ovajali ter grdili Nemci in nemškutarji naš boj za ustanovitev Jugoslavije, nikjer ne najdemo imen: dr. Zerjav, dr. Kramer, Pucelj, Urek itd. itd., ampak: dr. Korošec, dr. Verstovšek, dr. Hohnjec, dr. Jerovšek, Roškar, dr. Jankovič, dr. Benkovič itd.

Spominov na 10letnico kot je šentjanška, bi lahko navedli več, za danes naj zadostuje eden, ki nam kaže korajžo naših voditeljev, mož, fantov in deklet tedaj, ko je šlo za glavo in so se naši sedajni nasprotniki in monopolizirani narodnjaki — skrivali bogzna kje!

ZA NAŠO DECO

KAKO SO NAŠLI SVILO.

Stara kitajska pravljica pove o tem: Hoang-Ti- kitajski cesar, je imel jako pametno hčerko, po imenu Si-Ling. Deklica je nekoč vlovila dva jako čudna metulja. Brkasta sta bila in sta si brki vedno gladila in čistila, kar se je zdelo deklici jako smešno. Si-Ling pa je imela tudi papigo, katera ni rada videla, če se je deklica pečala s kako drugo živaljo. Zato je samo dvakrat kljunila in metulja sta ležala nepremična na tleh. Si-Ling je sicer takoj napodila ptico, a bilo je že prepozno. Vsa žalostna je nesla metulja na solnce, da si morda še opomoreta. Drugo jutro sta bila oba mrtva. Umirajoča samica je pustila okoli sebe mnogo drobnih jajčec. Si-Ling je polagala ta jajčeca vsako jutro na solnce in kmalu

so prilezle iz njih majhne goseničice. Zrle so s pravo naslado murvino listje, ki jim ga deklica skoro ni mogla dovolj nanositi. Čez nekaj časa si je spletla vsaka gosonica rumenkasto bleščečo se hišico, v katero se je nazadnje skrila.

Tedaj je prišel Si-Lingin oče, da bi govoril s hčerko radi velike lakote, ki je vladala po vsej obširni kitajski državi. Ali Si-Ling je pazila bolj na svoje gosonice, kot na očetove besede. To je cesarja razjezilo; prijel je vejico, na kateri so visele rumene bube, in jo je vtaknil vso v vrelo vodo, pripravljeno za čaj. Si-Ling je prestrašena izvlekla vejico iz vode in je imela na svoje veliko začudenje med prsti same tanke srbnkaste niti.

Cesar si je te niti ogledal in prišla mu je misel, da bi bilo gotovo mogoče napraviti iz njih blago za obleke in drugo rabo. Narod je bil siromašen, tu pa se je pokazal vir blagostanja.

Tako je našla mala Si-Ling svilo, ki se je potem razširila po vsem svetu.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

1.

Janezek je pobil z žogo pri čevljarju šipo. Seveda je takoj zbežal, kar so ga le noge nesle, a čevljar za njim. Dohitel ga

NALOGE.

1.

Rešitev zadnje računске naloge se ni posrečila. Večina mojih mladih prijateljev in prijateljic je dobila premalo številko. Dajte si nalogo še enkrat pogledati, ker je jako zanimiva! Za danes vam po-

vem samo to, da ima dotično ptičje gnezdo vrednost 2325 Din. Zdaj torej poizkusite znova! (Dosedaj je rešil pravilno uganko edinole Jože Novak, Banovci.)

2.

Dopolnite te-le magične kvadrate s številkami tako, da bodo vodoravne in

navpične svote v vsakem kvadratu za-se enake:

6	1	8	= 15
			= 15
			= 15
15	15	15	

16	3	2	13	= 34
				= 34
				= 34
				= 34
34	34	34	34	

1	15	14	4	= 34
				= 34
				= 34
				= 34
34	34	34	34	

3.

Dopolnilna uganka:

Za kopanje si vzami — in mnogo vode vlij si —

— Dobri Bog! To je pač prijetna dežela! Veruj mi, da nimam izgleda na uspeh. Ako te Raoul spozna, smo izgubljeni!

— Ne bo me spoznal — je dejal Dübello, ko je bil zopet obrbit. — Saj me je enkrat ali dvakrat videl.

— Toda kaj, če se nepričakovano pojavi Miguel? je pripomnil Govers.

— Miguela ne bo sem. Za to sem poskrbel.

— Ti . . . ? — ga je nekako preplašeno vprašala Betka. — Žalega mu vendar nisi storil?

Dübello se je smejal.

— Ne! Pripravil pa sem mu potovanje, ki ga bo precej dolgo zadrževalo.

Povedal je, kako je spravil Miguela na napačno sled.

— Samo eno me skrbi — je nadaljeval in pogledal Betko, — in sicer to, kaj naj naredimo s teboj?

Betka se je smejala.

— Nikar se ne brigaj za to! Kakor sem doslej skrbela za sebe, tako bom tudi zanj.

Dübello se s tem ni dal pomiriti. Obrnil se je h Gregorju:

— Ker Betka noče slišati o tem, da bi se vrnila v Elino, bo najbolje, da se poslovimo in oba gresta nazaj. Jaz ostanem in si bom prizadeval, da pridem do cilja.

Betka in Gregor s tem nista bila zadovoljna.

— Najbolje bo, ako gremo vsi trije — je odločil Govers.

In tako se je tudi zgodilo.

Las Casas je prijazno sprejel družbo. Dasi je vedel, kaj je pripeljalo te ljudi k njemu, tega ni izdal.

— Veseli me . . . zelo me veseli, da imam čast . . . Sploh sanjalo se mi ni, da bi imel na tem zapuščenem kraju kedaj goste.

— Nam pa se ni sanjalo, da bi vas našli tu — je odvrnila Betka tako nedolžno, da ni bilo mogoče dvomiti o resničnosti njenih besed. — Ali ni res, Gregor?

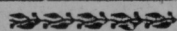
— Oh . . . pač — je jecljal Gregor, ker mu je bilo težko, da mora neresnico govoriti.

— Vaš brat me je našel — se je Raoul sladko obrnil k Betki. — Gotovo vam je že govoril o vsem, kar je videl.

— Da, povedal je, da je tukaj zlat rudnik. Si lahko mislite, da sem že od otroških let želela nekaj takega videti!

Gregor je strmel. Nikoli ni mislil, da bi imela njegova sestra tako sposobnost za pretvarjanje. Casas se je obrnil k Dübello:

Dalje prih.

Ve morate imeti knjigo
„KADAR ROŽE CVETO“
Naročite jo v Tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Dekleta

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 8, pred frančiškansko cerkvijo, — Isvrhuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu, 13

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Vi
iščete
zastonj

trgovino, kjer
bi se boljše in ce-
nejše kupilo kakor pri

Franc Kolerič v Apačah

Dnevno prihajajo velike množine poletnega blaga
v najnovejši in najlepši izpeljavi.

Prišla bo spomlad

in potrebno bo si nabaviti lepo obleko, perilo, suk-
no, volneno blago, platno, plavino, robce, nogavice
itd. Vse to se dobi najboljšo in najcenejšo pri tvrdki

I. N. Šoštarič, Maribor,
Aleksandrova cesta 13.

Čevljarna D. Uršič

Celje, Breg št. 1

Priporoča svojo veliko zalogo
moških, ženskih, otroških in
športnih čevljev vseh vrst.

Cene konkurenčne!

cenikl na zahtevo
brezplačno.

Pohištvo

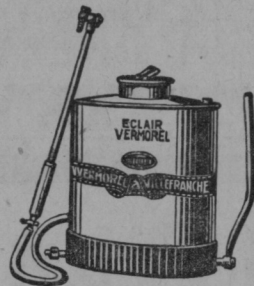
POSTELJNINA, VLOŽKI, MODRACI, ZASTORI, POSTELJ. ODEJE,
POHIŠTVENA TKANINA itd., NAJBOLJŠE IN NAJCENEJE PRI

KARLU PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

Brezplačni cenikl.

516

Brezplačni cenikl.

Originalen francoski
**Eclair
Vermorel**

je najboljša brizgal-
nica na svetu. 134

Generalno zastopstvo:
Barzel d. d., Subotica
Zahtevajte cenik!
Dobi se lahko povsod.

BLAGO

Za ženine in neveste,
svileni robci, platno,
hlačevina i. t. d. i. t. d

se dobijo po naj-84
nižjih cenah pri

L. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Želite li se dopasti?

Ako želite biti lepi, obdržati svoje lice mladeniško
sveže, svojo kožo elastično in baržunasto, svoje lase
lepe in bujne, tedaj rabite za dnevno nego svoje lepote

1. ELSA-MILO ZDRA-
VJA IN LEPOTE, ka-
tero ni samo parfimi-
rano toaletno milo, tem-
več vsebuje v sebi tudi
medicinsko preiskusa-
ne, dobro delujoče se-
stavine, katere prodira-
jo v Vaše kožo in jo
vzdržujejo zdravo, le-
po, mlado in Vašo zu-
nanjost mladeniško
sveže.

Fellerjeva prava mila
zdravja in lepote so:

Elsa lilijino mlečno
milo
Elsa rumenjarkovo milo
Elsa glicerin milo
Elsa boraks milo
Elsa katranovo (šam-
pon) milo
Elsa milo za brijanje.

Poiskusite jih! Nik-
dar ne bodele rabili
druga mila!

Za poskus 5 komadov
Elsa mila z omotom in
poštino vred 52 Din.

2. FELLERJEVO PRA-
VO KAVKAŠKO PO-
MADO ZA ZAŠČITO
LICA IN KOŽE, ona
Vam izgadi gube in
brazgotine, dela kožo
gibko in nežno, briše
sledove staranja, vst-
varja mladost in lepoto.
Izenadilo Vas bo, s
kakšno brzino izginja-
jo solnčne pege, kožne
brazde, rudečilo nosa,
mozolji, zajedavel in
drugi vsakovrstni ne-
dostatki kože.

3. FELLERJEVO MOČ-
NO POMADO ZA
RAST LAS, katera
preprečuje izpadanje
las, prerano osivljenje,
čisti lasne luskinde, de-
la lase mehke, gibke,
bujne ter pospešuje
njih rast.

Za poskus 2 lončiča
ene, ali po 1 lončič od
vsake Elsa pomade z
omotom in poštino
vred za 38 Din.

V Vašem interesu je, da pošljete denar vnaprej, ker
plačate po povzetju radi poštinih stroškov 10 Din več.

Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 841,
Hrvatska.

Vsaka gospodinja, ki zna ceniti dobro ka-
kovost

surove in pražene kave

kakor tudi razno in vedno sveže špicerija-
sko blago, kupuje edino v trgovinah

ANTON FAZARINC Celje in ANTON MOCNIK

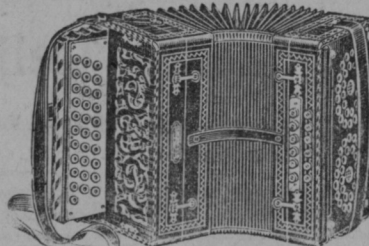
Najboljša in dobro kaljiva semena in vrt
na semena. 377

Največja odpr.tvrđka glasbenih instrumentov v državi!

TOVARNIŠKO SKLADIŠČE

MEINEL & HEROLD

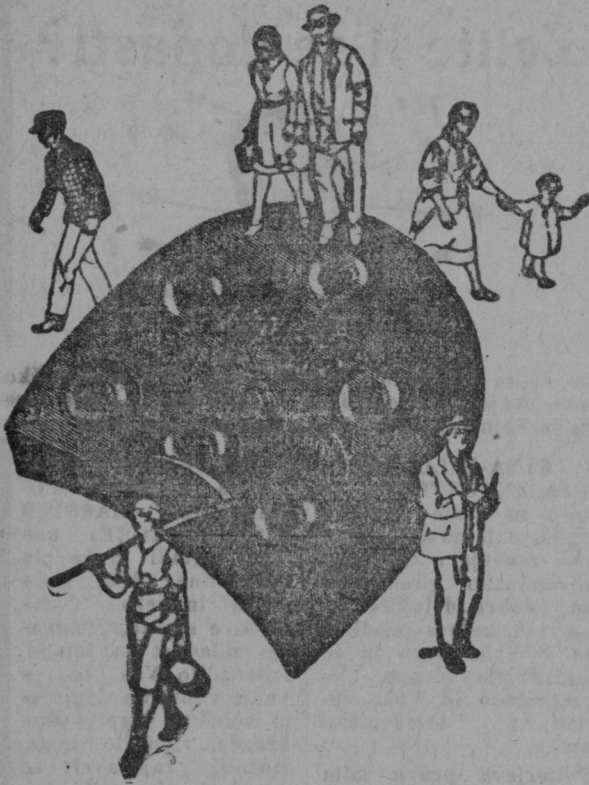
Tovarna glasbenih instrumentov, gramofonov in harmonik.
MARIBOR, ŠT. 106

Violine od 95 Din dalje Gramofoni od 345 Din dalje
Mandoline od 136 Din dalje ploč. pihala od 505 Din dalje
Gitar-citre od 192 Din dalje reč. harmonike od 85 Din dalje
Najmodernejši jazz-instrumenti itd. po izredno nizkih cenah!

!! PRIZNANO PRVOVRSTNI KVALITETNI IZDELKI !!

Garancija! Vrnitev instrumenta dovoljena, če ne
odgovarja! 507 Zahtevajte naš brezplačni veliki katalog!

Ljudje, ki radi nosijo
PALMA
!! kaučuk pete !!

Prednosti: Cenejše in trajnejše so kakor iz usnja, ugodna hoja ki Vam ohranja živce

Sedaj vidim, ko sem enkrat kupil, da je veletrgovina R. STERMECKI v CELJU, najboljši vir za nakup sukna in kamgarna za moške obleke, volne, svile, čerjaja in delena za ženske obleke, platna, oksforda, modrotiska, ovilha ter sploh vse manufakture,

ker je vse prvovrstne kakovosti iz najboljših svetovnih tovarn in mnogo nižje cene, kakor povsod drugod. Pišite takoj po vzorce na veletrg.

R. STERMECKI, CELJE, ŠT. 24

Naročila čez 500 Din poštine prosto. 227

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani sadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden kmetijski denarni zavod in ker jamčije poleg hiš in rezerv vsi člani, kojih število znaša nad 8000, za varnost vlog z vsem svojim premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilnih vlog, ki presegajo vsoto Din 52.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo in zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečno odpoved po 8°/_o

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagaje sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.